

Asociace muzeí a galerií České republiky

Z ČINNOSTI ORGÁNŮ AMG

Zápis ze zasedání senátu AMG, které se konalo dne 24. dubna 2002 v kinosále Národního technického muzea v Praze

Přítomno 14 z 20 členů s hlasem rozhodovacím (omluven 1 člen) a 10 z 36 členů s hlasem poradním (omluveno 10 členů).

Jednání řídila II. místopředsdkyně AMG PhDr. Eva Dittertová. Členy návrhové komise se na základě jednomyslného hlasování stali Mgr. Pavel Holman, Ing. Pavel Beran a p. Petr Pech.

V rámci prvního bodu programu informoval předseda AMG PhDr. Jan Dolák o činnosti exekutivy v uplynulém období. Exekutiva se setkala celkem třikrát. Jednoho zasedání se zúčastnil starosta města Čelákovic, který seznámil členy vedení AMG se svými názory na vícezdrojové financování muzeí a se svými aktivitami, které pro prosazení těchto názorů podniká. Exekutiva rovněž reagovala na podnět z minulého senátu, aby se vyjádřila k článku prof. Knížáka v deníku SUPER. Diskusi, která by reakcí na tento článek vznikla, shledala exekutiva jako nedůstojnou a tudíž na článek neodpověděla. Vedení AMG rovněž oddálilo dokončení projektu Kompendia vědy a výzkumu, aby bylo možno uveřejnit novou legislativu, která ošetřuje oblast vědy a výzkumu v České republice. Výraznou zásluhou dr. Pavla Cipriana AMG i v letošním roce uzavřela s Ochranným svazem autorským, ovšem již za jiných podmínek a na vyšší částku, než tomu bylo v předchozích letech (20.600 Kč).

Exekutiva řešila problematiku stěhování sekretariátu a zejména úpravu kancelářských prostor v Jindřichské ulici. Část členů exekutivy se 6. března 2002 v Technickém muzeu v Brně setkala se zástupci Muzejního dokumentačního centra Slovenského

národního múzea, aby společně nastínili možné cesty příští spolupráce. Pro přípravu prezentace českého muzejnictví na veletrhu Regiontour 2002 sestavila exekutiva pracovní skupinu. AMG byla vedením veletrhu požádána, aby v rámci jeho průběhu uspořádala sérii workshopů pro odborné účastníky veletrhu. Navržena byla témata, která jsou zaměřena na komunikaci s pracovníky ve školství, veřejné správě a v cestovním ruchu. Exekutiva byla informována o jednáních, která se konala v rámci iniciativ Modrý štít a Cultivate.

Exekutiva se zabývala úhel-ným problémem AMG, totiž komunikací v rámci sdružení. Hledaly se nové cesty, jak více zapojit členy senátu do činnosti AMG, zejména co se týče diskuse o standardech muzejních činností a další problematiky. Okresní muzeum v České Lípě se na exekutivu obrátilo s problémem možnosti placení členského příspěvku (okresní úřad shledal výklad rozpočtových pravidel jako nedostatečný, nicméně AMG svá tvrzení podpořila obdobným výkladem Ministerstva financí ohledně členství v Asociaci sociálních ústavů). Exekutiva řešila také otázku vystoupení Muzea města v Ústí nad Labem, zatím bez konečného rozhodnutí.

PhDr. Jan Dolák oznámil členům senátu, že jeho pracovní poměr v Muzeu východních Čech v Hradci Králové končí k 30. červnu a že, nejde-li do té doby místo v jiné členské instituci, rezignuje na funkci předsedy AMG.

AMG uzavřela anketu o převodu krajských muzeí na kraje, odborná veřejnost bude o jejich výsledcích zpravena prostřednictvím Věstníku.

O aktivitách AMG v rámci Unie zaměstnavatelských svazů infor-

PRO SNAŽŠÍ ORIENTACI

Z činnosti sekcí, kolegií a komisí AMG	od str. 3
Zprávy, aktuality, informace	od str. 4
Připravuje se... (semináře, konference)	od str. 9
Téma: Muzea v dnešním světě	od str. 15
Nové stálé expozice	od str. 19
Pozvánka na výstavu	od str. 21
Recenze výstavy	od str. 26

INFORMACE SEKRETARIÁTU AMG

NOVÉ INTERNETOVÉ STRÁNKY A E-MAILOVÉ ADRESY

Okresní muzeum Orlických hor, Rychnov nad Kněžnou:

Internet: <http://www.moh.cz>.

e-mail: moh@moh.cz, museum@moh.cz.

Korespondenci pro konkrétní muzejníky můžete posílat na jejich adresy „jméno.přijmení@moh.cz“ nebo jen „přijmení@moh.cz“. Dosavadní adresy zatím fungují, ale přestávají být využívány.

České farmaceutické muzeum, Hradec Králové:

www.ceska-apatyka.cz

Změna ve vedení zlínské sekce

Na základě usnesení Zlínské krajské sekce AMG byl zvolen do funkce předsedy této sekce PhDr. Ivan Plánka, ředitel Muzea jihovýchodní Moravy. Stávající předseda PhDr. Ivo Frolec, ředitel Slováckého muzea v Uherském Hradišti, rezignoval na funkci z důvodu svého přechodu k jinému zaměstnavateli.

NOVÁ MUZEA V ČECHÁCH

V Jindřichově Hradci proběhlo 21. června 2002 slavnostní položení základního kamene budoucího Národního muzea fotografie.

V Benešově nad Ploučnicí bylo 21. června slavnostně otevřeno vlastivědné muzeum a galerie. Sídli na adrese Kostelní 270, 407 22 Benešov nad Ploučnicí, a bude otevřeno každý pátek, sobotu a neděli od 10 do 17 hod. Kontakt: Josef Doležal, tel. 0604/427003, 0412/586698

VÝSTAVNÍ KALENDÁŘ

Bechyně

Mezinárodní muzeum keramiky AJG

Současná česká keramika
4.5.2002 - 29.9.2002

Keramická škola v Bechyni (1894-1999)
4.5.2002 - 29.9.2002

*Mezinárodní symposia keramiky
Bechyně 1996-2000*
4.5.2002 - 29.9.2002

Bělá pod Bezdězem

Muzeum v Bělé pod Bezdězem

P. Maria Montseratská v Podbezdězí
květen 2002 - září 2002

Nábytek pozdního baroka a rokoka
červen 2002 - září 2002

Čínské čajové konvičky
červenec 2002 - srpen 2002

Benátky nad Jizerou

Muzeum Benátky nad Jizerou

Hrajeme si na Kelty
1.5.2002 - 31.10.2002

Drobná krása
19.6.2002 - 15.9.2002

Benešov

Muzeum umění

Dokouřeno!
1.1.2002 - 31.12.2002

Miloslav Chlupáč - výběr z díla
22.6.2002 - 12.8.2002

Beroun

Městská galerie Beroun

František Ronovský: Výběr z kreseb
26.6.2002 - 28.7.2002

Muzeum Českého krasu

v Berouně

Krajina a její lidé

červen 2002 - červenec 2002

Víra a rituály v životě našich předků
12.6.2002 - 30.7.2002

Bílovec

Muzeum v Bílovci

Výstava dětských prací
červen 2002 - srpen 2002

Blatná

Městské muzeum

80 let blatenského muzea (1922-2002)
květen 2002 - září 2002

Boskovice

Muzeum Boskovicka

Boskovice 2002
11.7.2002 - 14.7.2002

Brandýs nad Labem

Okresní muzeum Praha - východ

Výstava společenstva českých knihařů
27.6.2002 - 14.7.2002

Hermína Melicharová - dílo
18.7.2002 - 1.9.2002

Brno

Moravská galerie v Brně - Pražákův palác

Max Švabinský: Skutečnost, ráj a mýtus
25.4.2002 - 21.7.2002

Petr Babák: Catalogues 01-12
24.5.2002 - 23.9.2002

Antonín Procházka (1882-1945)
6.6.2002 - 29.9.2002

moval PhDr. Pavel Ciprian. Je připravována pracovní skupina pro kulturu v rámci velké tripartity (na úrovni vlády). V rámci malé tripartity byl např. předložen plán činnosti Ministerstva kultury ČR na rok 2002 a návrh zákona o cenách v kultuře. Projednávání nového zákona o památkové péči bylo odloženo na dobu po reformě veřejné správy. Návrh zákona o standardech veřejných služeb byl vládou schválen jako teze pro přípravu resortních norem, v našem případě půjde o novelizaci zákona 122/2000 Sb. o ochraně sbírek muzejní povahy.

Ing. Vykýdal se účastnil jednání Unie a odborů ohledně nového katalogu prací, na kterém byly projednávány i mzdové problémy v kultuře.

Ing. Jirásek seznámil přítomné se stavem přípravy materiálu Koncepce účinnější péče o movité kulturní dědictví. Krátce shrnul výsledky připomínkového řízení v rámci sedmáctičlenné pracovní skupiny. Konstatoval, že nutnost tohoto materiálu cítili všichni účastníci této diskuse a dále hovořil o některých citlivých bodech materiálu, jako problematice atestu odborných pracovníků, zavedení institutu státní záruky a pojištění sbírkových předmětů a problematice programu Kultura On Line. Po zpracování připomínek bude celý materiál vystaven na stránkách AMG a Ing. Jirásek požádal o zavedení internetové diskuse k tomuto tématu. Vedení AMG bude v procesu přípravy i nadále aktivně s OMG spolupracovat, například zorganizováním diskuse předsedů krajských sekcí k tomuto tématu. Ing. Jirásek informoval rovněž o vyhlášeném roku kulturního dědictví OSN a možnosti muzeí konat akce v rámci tohoto programu (www.unesco.org, dále jsou informace k dispozici na webových stránkách AMG a v tomto Věstníku).

Členové senátu dále projednali návrh výroční zprávy a seznámili se s výsledky činnosti revizní komise. Obě zprávy byly přijaty. Další informace se týkaly vývoje projektu Muzea a profesionalita pro 21. století. Mezinárodní konference s názvem Muzeum a změna / The Museum and Change proběhne v Městské knihovně v Praze ve dnech 16.–18. října 2002 (informace o ní přinesl Věstník 2/2002 a jsou uveřejněny na internetových stránkách AMG, kde je k dispozici i on-line registrační formulář). Národní soutěž muzeí Gloria musealis byla zahájena slavnostním aktem v Pantheonu Národního muzea v Praze dne 16. května 2002. Ing. Milena Burdychová pak jako garant této části projektu přednesla návrh na jmenování členů poroty za AMG, kterými budou PhDr. Jan Frolík, Ing. Ivo Štěpánek, Ing. arch. Miroslav Řepa a PhDr. Jana Čapková jako stálí členové

a PhDr. Taťána Hrnecková-Nálepková a PhDr. Ludvík Skružný jako nahradníci. Senát tento návrh schválil.

Informace o vývoji dalších částí – přípravy školy muzejní propedeutiky a přípravy standardů muzejní práce – informovali PhDr. František Šebek a PhDr. Jan Dolák.

Dagmar Fialová přednesla členům senátu informace o přihláškách ke členství v AMG. Jednak došly sekretariátu dvě přihlášky studentek Vyšší školy informačních služeb, oboru muzejnictví (Magdalena Buriánková a Linda Egemová), jednak jednali členové senátu o přihláškách ke kolektivnímu členství Památníku obce v Rusavě a Poštovního muzea v Praze. Všechny přihlášky byly posléze schváleny.

Dodatečně po letošním mimořádné uzávěrce vnitřního grantového řízení byly projednány žádosti o příspěvek na uspořádání semináře zoologické komise v Mostě a 5. nesoutěžní přehlídky muzejní videotvorby MUSAIONFILM 2002. Senát akceptoval návrh exekutivy, totiž aby byl příspěvek přiznán v padesátiprocentní požadované výši. Na seminář komise zoologů AMG tudíž přidělila 2.500 Kč a konání MUSAIONFILMU 2002 podpoří částkou 5.000 Kč.

Posléze členové senátu projednali žádost o snížení příspěvku na rok 2002 Městského muzea v Čelákovcích. Po delší rozpravě se členové senátu rozhodli tuto žádost nepodpořit.

V bodě různé PhDr. Pavel Popelka podal informaci o programu MUSAIONFILMU 2002, předsedkyně krajské sekce Vysočina PhDr. Jana Beránková o vývoji situace Muzea silnic a dálnic ve Velkém Meziříčí; tajemnice AMG Dagmar Fialová hovořila o tématu Mezinárodního dne muzeí a o chystané informační kampani, kterou AMG podnikne a o krocích, které iniciační skupina projektu „Kulturní dědictví pro všechny“ podniká společně s odborem muzeí a galerií MK ČR pro nastavení programu Kultura on line jako programu financování informatizace kulturní sféry. Na závěr Mgr. Pavel Holman přednesl návrh usnesení ze zasedání senátu AMG, jehož přijetí podpořili všichni přítomní členové senátu s hlasem rozhodovacím.

Zapsala Dagmar Fialová

Usnesení z jednání Senátu AMG konaného dne 24. dubna 2002 v Praze

Senát bere na vědomí:

- 1) Zprávu o činnosti exekutivy AMG od posledního zasedání senátu AMG;
- 2) Zprávu o vývoji legislativy ve vztahu k oboru muzejnictví;
- 3) Zprávu o materiálu Koncepce účinnější péče o movité kulturní dědictví a jeho využívání na léta 2002-2005;

4) Zprávu o vývoji projektu Muzea a profesionalita pro 21. století;

Senát schvaluje:

- 1) Výroční zprávu AMG za rok 2001;
- 2) Zprávu revizní komise o hospodaření AMG za rok 2001;
- 3) Návrh exekutivy AMG na zástupce AMG v porotě soutěže Gloria musaealis ve složení: PhDr. Jan Frolík, Csc.; Ing. Ivo Štěpánek; akad. arch. ing. Miroslav Řepa; PhDr. Jana Čapková, včetně náhradníků ve složení: PhDr. Ludvík Skružný, PhDr. Taťána Hrnecková-Nálepková;

- 4) Přijetí nových členů AMG: Kolektivními členy od 24. dubna 2002 jsou Památník a muzeum obce Rusava a Poštovní muzeum Praha; individuální členy pí. Linda Egemová a pí. Magdalena Buriánková;
- 5) Neschvaluje snížení členského příspěvku Městského muzea v Čelákovících za rok 2002;
- 6) Schvaluje příspěvek na seminář oborové komise zoologů AMG ve výši 2500 Kč a příspěvek Muzeu Jana Amose Komenského v Uherském Brodě na pořádání Musaeionfilmu ve výši 5000 Kč.

Změny ve vedení AMG

Vzhledem k tomu, že dosavadní předseda AMG PhDr. Jan Dolák je od 1.7.2002 zaměstnancem instituce, která zatím není členem AMG, rezignoval k 30.6. 2002 na svou funkci

v souladu s §8 čl.4 Stanov AMG. AMG bude řídit její I. místopředseda PhDr. Pavel Ciprian, a to až do zářijového zasedání senátu, kde bude rozhodnuto o dalším řešení situace.

Z ČINNOSTI SEKČÍ, KOLEGIÍ A KOMISÍ AMG

Zápis ze zasedání Kolegia muzeí jihovýchodních Čech

Kolegium muzeí jihovýchodních Čech se 10. června sešlo v Okresním muzeu v Pelhřimově. Po uvítání a představení hostů seznámila přítomná ředitelka Krajské knihovny Vysočina v Havlíčkově Brodě PhDr. Ivana Štrossová s možností zaregistrování muzejních knihoven do evidence MK ČR a výhodami, které z tohoto aktu plynou. Rovněž předala zájemcům vzory příslušných formulářů a vzorový Knihovní řád zpracovaný na podmínky muzejních knihoven. Zdůraznila zejména možnost přístupu k finančním prostředkům z různých grantových programů pro knihovny.

Předsedkyně Krajské sekce kraje Vysočina AMG ČR PhDr. Jana Beránková seznámila přítomné s obsahem posledního zasedání sekce (konalo se v rámci VII. Veletrhu muzeí v Třebíči) a také s průběhem VII. Ve-

letrhu muzeí v Třebíči.

V diskusní části si zástupci jednotlivých muzeí vyměňovali dosud čerstvé zkušenosti se zápisem „svých“ sbírkových fondů do CES podle zákona č. 122/2000. K tomuto bodu bylo konstatováno, že zápis všechna členská muzea kolegia zvládla.

PhDr. Beránková dále hovořila o novém grantovém systému kraje Vysočina, který právě rozbíhá krajský úřad a zejména o termínech podávání žádostí o jednotlivé granty ještě v letošním roce.

V závěru přítomní diskutovali o způsobu evidence knižních fondů v muzeích (tisky sbírkové povahy, nesbírkové knihy atd.). Zástupci členských muzeí kolegia se shodli, že mají zájem o pokračování jeho činnosti paralelně s existencí krajských sekci.

Botanici z muzeí rokovali na Oravě

Hostitelským muzeem letošní oborové komise botaniků muzeí ČR a SR se ve dnech 3.–6.června stalo Oravské muzeum. Jeho pracovnice, botanička RNDr. Olga Removčíková vzala na sebe největší část povinností organizátora, připravila program v terénu včetně doplňkových přednášek, její svérázný humor doprovázel účastníky po celou dobu a její téměř mateřská péče o každého z účastníků proteplila celé setkání.

Orava přivítala pracovníky z muzeí zamračeným nebem a proudu deště, které však po poledni ustaly a tak se botanici mohli vydat na Klinické rašeliniště. Exkurzi v porostech kvetoucího rojovníku vedla dr. Removčíková, která se stala i zasvěce-

nou průvodkyní po Oravském muzeu, jehož návštěva následovala. Muzejní pracovníci se seznámili s historií hradu, prohlédli si muzejní expozice a návštěvkou i prostory, kam není běžné veřejnosti přístup povolen. Mohli tak z nejvyššího místa pozorovat překrásné krajinné panorama Oravy. A co je zaujalo též, bylo vyprávění o nočních prohlídkách hradu pro návštěvníky s názornou ukázkou v provedení dr. Removčíkové, šermířský souboj na hradě i dokumentace práce sokolníků, kteří na terase hradu pro návštěvníky vystupují. Ve večerních hodinách přednesl dr. Jaroslav Kocian, pracovník oravského muzea přednášku na téma „Přírodní, floristické a vegetační poměry Oravy“, kterou

Osobnosti českého grafického designu:

- Jaroslav Šváb
18.6.2002 - 31.7.2002
Atrium Pražákova paláce
František Kowolowski, Štěpánka Šimlová - instalace
4.7.2002 - 8.9.2002
Místodržitelství palác
Ariane Bonzon: Fotografie
13.6.2002 - 8.9.2002
Plakáty Bienále Brno 1964-2000
7.5.2002 - 17.8.2002
Výstava členů mezinárodní poroty
18.6.2002 - 20.10.2002
20. mezinárodní bienále grafického designu Brno 2002
18.6.2002 - 20.10.2002
Uměleckoprůmyslové muzeum
20. mezinárodní bienále grafického designu Brno 2002
18.6.2002 - 20.10.2002
Svět hvězd a iluzí
18.6.2002 - 20.10.2002
Moravské zemské muzeum
Staletími podél řeky Svratky
9.4.2002 - 31.10.2002
Vědecké prostředí Mendelova objevu
od 18.6.2002
Dětské muzeum
Když se řekne muzeum
25.4.2002 - 31.10.2002
Biskupský dvůr
K Mendlovým narozeninám
18.6.2002 - 8.9.2002
Nádvoří muzea
Emilie Benes Brzezinskí: Dialog se dřevem
14.6.2002 - 27.10.2002
Pavilon Anthropos
Per aspera ad astra: 40 let pavilónu Anthropos
16.5.2002 - 31.10.2002
Umění tropické Afriky
16.5.2002 - 31.10.2002
Muzeum města Brna
Nová stálá expozice: Špilberk - od hradu k pevnosti (západní křídlo hradu)
Antonín Procházka (1882-1945)
6.6.2002 - 29.9.2002
Technické muzeum v Brně
Kulturní a informační centrum města Brna, Radnická 10
Svět haptický I.
10.4.2002 - 31.12.2002
Brtnice
Rodný dům Josefa Hoffmanna
10 let Společnosti Josefa Hoffmanna
červen 2002 - září 2002
Brtnické kovadliny
5.7.2002 - 7.7.2002
Dům Valdštejnů
Řezbář
18.7.2002 - do konce srpna 2002
Bruntál
Muzeum v Bruntále
Adolf Born: Grafika
14.6.2002 - 25.8.2002
Břeclav
Městské muzeum a galerie
Paní Masaryková
25.4.2002 - 25.8.2002
Japonsko šťastné i strašidelné
13.6.2002 - 3.11.2002

Galerie

Šárka Radová: *Keramika*

23.5.2002 - 14.7.2002

Jakub Obrovský: *Obrazy*

25.7.2002 - 29.9.2002

Městské muzeum a galerie - synagoga

Hannan Isachar: *The Source (zdroje)*

27.6.2002 - 30.7.2002

Březnice

Městské kulturní středisko

(Galerie Ludvíka Kuby a Městské muzeum)

Hana Dvořáčková: *Obrazy, kresby*

2.7.2002 - 25.8.2002

Bučovice

Muzeum Bučovice

Výstava z dějin zbraní a vojenství

červenec 2002 - srpen 2002

Bystřice nad Pernštejnem

Městské muzeum

Muzeum od A do Z

1.7.2002 - 30.9.2002

Čáslav

Městské muzeum

Galerie

Jiří Tondl: *Praha na prahu 21. století*

15.7.2002 - 2.8.2002

Výstavní síň na pěší zóně

Alexandr Kozlov - *obrazy*

16.4.2002 - 6.10.2002

Česká Lípa

Okresní vlastivědné muzeum

Svatá Zdislava - světlé přítomnosti

23.5.2002 - 25.8.2002

Ambit

Rostliny ve sbírkách muzea

červenec 2002 - srpen 2002

Galerie Okresního vlastivědného muzea

Singr

5.7.2002 - 28.7.2002

Česká Skalice

Muzeum Boženy Němcové

Vilém Pokorný: *Obrazy*

23.6.2002 - 21.7.2002

Petr Staněk: *Obrazy*

27.7.2002 - 15.9.2002

Barunčina škola

Tomáš Korda: *Kuriozity ze zápalek*

15.7.2002 - 26.7.2002

Textilní muzeum TIBA

Tajemství a paměť maloskalické tvrže

1.6.2002 - 29.9.2002

Sklář z Jizerských hor v severním

Bavorsku

1.7.2002 - 11.8.2002

České Budějovice

Jihočeské muzeum

Medaile ze sbírek Jihočeského muzea

27.3.2002 - 31.12.2002

Cín - stříbro chudých

květen 2002 - únor 2003

125 let Jihočeského muzea

od 24.6.2002

Tajemství Inků

červenec 2002 - srpen 2002

Wortnerův dům AJG

Michal Trpák: *Plastiky*

6.6.2002 - 8.9.2002

Jiří Kornatovský: *Kresby (Zapomeň na*

všechno III.)

7.6.2002 - 8.9.2002

doplnil zdařilými diapozitivy a komentářem, který vycházel z dokonalé znalosti území, v němž pracuje.

Druhý den setkání botaniků se nejprve odvíjel jako teoretická část. Informace o uskutečněné transformaci slovenských muzeí, o stavu muzeí a muzejních zařízení ve Slovenské republice a o jejich sbírkách, se zaměřením na sbírky botanické přednesl RNDr. Iľja Okály za slovenskou stranu, za české botaniky informovala o aktuálních otázkách muzejní práce v ČR, o činnosti senátu za poslední období, o připravované mezinárodní konferenci i o projektech připravovaných a realizovaných AMG, včetně vyhlášení soutěže Gloria musaealis, předsedkyně komise, RNDr. Miroslava Šandová.

Účastníci jednání podpořili návrh na přijetí dlouholetého předsedy botanické komise RNDr. Ivana Růžičky za čestného člena AMG. V diskusi informovali RNDr. Karel Sutorý (garant za ČR) a RNDr. Marhold (garant za SR) o projektu zpřístupnění přírodovědných sbírek na internetu, který je garantován EU. V dopoledním bloku též vystoupili ředitel Oravského múzea RNDr. Dušan Karaska, který seznámil účastníky s historií a vývojem přírodovědných sbírek muzea a pracovníci správy CHKO s duhovou a územní ochranou přírody Oravy. Odpolední exkurze vedla botaniky do oblasti Roháčů, kde po trase od Ťatliakova jezírka k prvnímu Roháčskému plesu byl opět fundovaným průvodcem dr. Kocian. Počasí bylo botanikům nakloněno a tak se mohli cestou pokochat výhledem na Volevec, Velký Roháč a Plačlivo, poznat vysokohorská společenstva smrčín s řadou zajímavých horských druhů a dobrou pohodu nezkazila ani bouřka, která se spustila po společné dokumentační fotografii.

Ve večerních hodinách se uskutečnila přednáška dr. Removčíkové na téma botanické výstavy v muzeích, příprava a realizace, problémy a jejich řešení – dokumentováno na videozáznamech výstav realizovaných muzeem. Nahradila původně plánovanou přednášku pracovníka státní ochrany přírody, který se z dů-

vodu narození syna nemohl večerního pořadu zúčastnit. Veškeré odborné informace však účastníkům poskytl následující den, kdy se stal průvodcem po okolí Oravské Polhory. Zde botanici navštívili komplex podsvahových rašelinišť a rašelinných luk v okolí Oravské Polhory a Slané vody. Na lokalitě Biela farma viděli mj. *Dactylorhiza maculata* ssp. *elodes*, *Menyanthes trifoliata*, *Pedicularis palustris*, *Epipactis palustris*, *Valeriana simplicifolia*, na lokalitě Slaná voda kromě další druhů rašelinišť i *Carex limosa* a *Carex pauciflora* a bohatý výskyt *Andromeda polifolia*. Na lokalitě Rabčické bory byla nejzajímavější bohatá populace druhu *Lycopodiella inundata*, *Pedicularis palustris*, *Trientalis europaea* a také další druhy ostřic. V PR Mutňanská Pila v údolí potoka Mutňanka měli možnost vidět komplex slatino - rašelinných luk s výskytem *Salix myrtilloides*, v PR Beňadovské rašelinisko vzácné a řídké se vyskytující druhy jako např. *Carex chodorhiza*, *Carex limosa*, *Carex dioica*, *Carex aproinquata*, *Eleocharis quinqueflora*, *Hipochaete variegata* a další. Večerní společné setkání v jednacím sálku hotelu Slanica v Slanické Osade bylo věnováno vzájemnému poznávání starších i nových účastníků, navazování kontaktů a řešení individuálních muzejních problémů podle zájmu účastníků, i plánování dalšího setkání v roce 2003.

Poslední exkurzní den byl věnován květeně a vegetaci Malé Fatry. Za intenzivního deště, který prověřil kondici terénních pracovníků, se uskutečnila exkurze do oblasti Zázrivej – PP Borická mláka (bezodtokové jezírko s rašelinou a slatinou vegetací, mj. *Utricularia vulgaris*), osada Plešivá - podhorská louka, největší lokalita *Lilium bulbiferum* v NP Malá Fatra a podhorská luční společenstva na vápencích s bohatým výskytem čeledi *Orchidaceae* S od osady Zázrivá-Biela na JV svazích Čepice. Exkurze byla zakončena v Kralovanech, odkud se účastníci rozjeli se slibem sejít se opět za rok, tentokrát v Čechách. Setkání se zúčastnilo 18 botaniků z Čech a Moravy a 16 ze Slovenska.

Miroslava Šandová

ZPRÁVY, AKTUALITY, INFORMACE

Rok OSN pro kulturní dědictví (2002)

Základní informace o Roku Spojených národů pro kulturní dědictví

Valné shromáždění Organizace spojených národů přijalo 21. listopadu 2001 Rezoluci č. 56/8, kterou se rok 2002 vyhlašuje Rokem Spojených národů pro kulturní dědictví. Valné shromáždění volbou roku 2002 učinilo symbolický akt – je to rok po té, co byly ze zlé vůle zničeny sochy vel-

kých Budhů v Afganistanu. Zároveň OSN vyzvala UNESCO, aby na sebe vzalo roli vůdčí instituce pro tento rok, v němž si mimo jiné připomeneme třicáté výročí přijetí Úmluvy o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví (1972).

Kulturní dědictví má různé formy, jak **hmotné** (stavební památky, krajinový ráz, movité předměty), tak

nehmotné (jazyky, know-how, scénická a interpretační umění, hudba apod.) Na tyto dvě složky kulturního dědictví poukazuje i zmíněná rezoluce OSN.

Jakožto pramen tvořivosti a bohatství má kulturní dědictví nedocenitelný význam pro kulturní různorodost a rozmanitost. To zdůrazňuje i Všeobecná deklarace o kulturní rozmanitosti, přijatá na půdě UNESCO 3. listopadu 2001 (postoupena čj. 4.660/2002). Všechny národy čerpají vědomí identity a soudržnosti ze svého kulturního dědictví. Zároveň je toto dědictví svým původem heterogenní a jeho historický vývoj je poznamenán mnoha různými vlivy. Lid, který si je vědom svých kořenů, dokáže lépe budovat mírumilovné vztahy s jinými národy, účastnit se dialogu, který mnohdy trvá už staletí, a utvářet svoji budoucnost.

Mezinárodní rok Spojených národů pro kulturní dědictví poskytuje výjimečnou příležitost k tomu, aby veřejnost, orgány její moci, soukromý sektor, celá občanská společnost a zejména mladí lidé lépe porozuměli tomu, že kulturní dědictví je zároveň **nástrojem k podpoře usmíření a vzájemného porozumění i faktorem ovlivňujícím společenský a ekonomický rozvoj.**

Z tohoto důvodu UNESCO doporučuje, aby aktivity pořádané v rámci

kulturní turistiky, či v nově se objevujících odvětvích podnikání a nových druzích tvořivosti.

Cíle

- zintenzivnit provádění programů, aktivit a projektů určených ke zhodnocování a ochraně kulturního dědictví;
- podporovat výchovu a vnímavost veřejnosti ke kulturnímu dědictví;
- povzbuzovat dobrovolné aktivity zaměřené na zhodnocování a uchování kulturního dědictví.

Logo Mezinárodního roku Spojených národů pro kulturní dědictví

a) úplné oficiální logo spojuje znak OSN a emblém UNESCO se slovy Rok OSN pro kulturní dědictví v šesti jazycích a s grafickým symbolem označujícím letopočet (2002). Toto oficiální logo smějí ve svých oficiálních dokumentech užívat pouze organizace, kterým to UNESCO a OSN výslovně sdělí. Vzor se proto nekládá a **nepředpokládá se jeho užití českými právními subjekty.**

b) oficiální logo pro národní nebo regionální užití. Právě toto logo je nám dáno k dispozici. Existuje ve dvou variantách:

Varianta se znaky spojuje znak OSN a emblém UNESCO s jednojazyčným textem „Rok Spojených národů pro kulturní dědictví“ a do jeho grafického středu vloženým grafickým

symbolem roku 2002.

Varianta bez znaků - do grafického středu jednojazyčného textu „Rok Spojených národů pro kulturní dědictví“ je vložen grafický symbol číslovky 2002. Podle pravidel UNESCO lze text (tj. název roku) uvést v češtině, ale pouze za předpokladu dodržení dimensí a typu písma (viz obr. výše).

Použití varianty se znaky

Variantu oficiálního loga pro národní nebo regionální užití se znaky mohou užít pořadatelé akcí v České republice po předchozím souhlasu Ministerstva kultury na základě své písemné žádosti. Žádosti se adresují věcně příslušným odborům.

Jan Benda: Keramická plastika
3.7.2002 - 8.9.2002

Český Brod

Podlipanské muzeum v Českém Brodě

Baroko na Kolínsku II - společnost a kultura v letech 1730-1800
18.4.2002 - 14.7.2002

Český Krumlov

Egon Schiele Cetrum

Egon Schiele a Gustav Klimt
od 26.5.2002

Max Ernst: Grafika

od 26.5.2002

Jindřich Zeithamm: Plastiky

od 26.5.2002

Rudolf Dzurko: Retrospektiva

od 26.5.2002

Okresní muzeum

Ze starých šenků

1.1.2002 - 31.12.2002

Obnovená krása - výběr restaurovaných obrazů a plastik
2.3.2002 - 31.12.2002

Klokanoviny aneb toulání se Austrálií a Tasmánií

1.6.2002 - 15.1.2003

Eva Davidová: Cesty Romů / Romano Drom

13.6.2002 - 15.9.2002

Český Těšín

Výstavní síň Muzea Těšínska

Pohledy na Těšín

7.6.2002 - 31.10.2002

Dačice

Městské muzeum a galerie

Dačický divadelní festival ve fotografii
30.5.2002 - 31.8.2002

Mašinky, vláčky a svět kolem nich
22.6.2002 - 22.9.2002

Děčín

Okresní muzeum

Barokní sklárna Rollhütte

17.4.2002 - 29.9.2002

CHKO Labské pískovce

květen 2002 - září 2002

Sběratelství

květen 2002 - září 2002

Moderní výtvarné umění ze sbírek muzea

červen 2002 - říjen 2002

Sklářství včera a dnes

červenec 2002 - říjen 2002

Dobrošov

Pevnost Dobrošov, národní kulturní památka

Výstava figurek vojáků
duben 2002 - říjen 2002

Dolánky

Dlaskův statek

Historie a vývoj Dlaskova statku
20.4.2002 - do prosince 2002

Domažlice

Galerie Bratří Špillarů

Václav Bořek-Dohalský

1.7.2002 - 31.8.2002

Dvůr Králové nad Labem

Městské muzeum

Evropské sklo a porcelán

1.7.2002 - 25.8.2002

Roku Spojených národů pro kulturní dědictví byly založeny na dvou hlavních tematických osách - "dialog" a "rozvoj".

Téma „dialog“ je zvoleno proto, aby se kulturní dědictví spíše než známkou individuální identity a odlišnosti stalo symbolem mnohotvárného společného dědictví a společné budoucnosti.

Téma „rozvoj“ je aktuální proto, že se na základě četných příkladů ukazuje, že nový přístup ke správě místních kulturních památek, jejich obnově, přiměřenému užívání atd. může podpořit ekonomický rozvoj např. vytvářením nových pracovních míst, ať už v řemeslné výrobě, na poli

**Frenštát pod Radhoštěm
Muzeum**

*Frenštátská společnost v 2. polovině
19. století*
6.6.2002 - 29.9.2002

Frýdek-Místek

**Muzeum Beskyd - Frýdecký
zámek**

Letecké modely
28.4.2002 - 22.9.2002
Lidé mezi Saharou a tropickými pralesy
11.7.2002 - 15.9.2002

Frýdlant

Městské muzeum Frýdlant

Miroslav Jiříčka: Obrazy a kresby
2.7.2002 - 31.7.2002

Havířov

Památník Životické tragédie

Modely vojenské techniky
21.3.2002 - 31.12.2002

Výstavní síň MUSAION

Perličky z muzejního depozitáře
10.5.2002 - 10.10.2002

Havlíčkův Brod

Galerie výtvarného umění

Bohuslav Reynek (1892-1971)
14.6.2002 - 25.8.2002

Okresní vlastivědné muzeum

Baroko
červenec 2002 - září 2002

Hlinsko v Čechách

Městské muzeum a galerie

Antonín Chitussi a malíři Železných hor
22.6.2002 - 1.9.2002
Výtvarné Hlinecko
29.6.2002 - 1.9.2002

Soubor lidových staveb Vysočina

Hele, hele, jak se to dětátko směje ...
20.4.2002 - 31.10.2002

... aby se vědělo

15.6.2002 - 31.10.2002

domek čp. 162

Patroni a ochránci

15.6.2002 - 13.7.2002

Poklady z depozitáře

27.7.2002 - 31.10.2002

Hluboká nad Vltavou

Alšova jihočeská galerie

46. hudební léto Hluboká
20.6.2002 - 19.9.2002

Hlučín-Darkovičky

Areál československého

opevnění Darkovičky

Z historie čs. opevnění
duben 2002 - říjen 2002

Hodonín

Galerie výtvarného umění

Karel Čapek - fotograf
červen 2002 - srpen 2002

Bohumír Komínek - malba
červen 2002 - srpen 2002

Masarykovo muzeum v Hodoníně

Salon Obce architektů
červenec 2002 - srpen 2002

Sadová 14

Cyril Gajdík: Fotografie
červenec 2002 - srpen 2002

V žádosti se uvede (a) název (jméno) a sídlo pořadatele, (b) název akce, (c) datum jejího konání, (d) věcně obsahové zaměření, (e) vazba k tématům a cílům Roku Spojených národů pro kulturní dědictví, (f) věc, na niž bude logo použito (např. pro plakát, pozvánku, přebal sborníku).

Žádosti posoudí nejbližší pravidelná porada náměstka ministra a ředitelů odboru památkové péče, muzeí a galerií, regionální a národnostní kultury, umění a knihoven, církví, památkové inspekce a referátu UNESCO (gremiální porada).

Použití varianty bez znaků:

Této varianty může použít každý pořadatel po předchozím ohlášení Ministerstvu kultury.

V ohlášení uvede pořadatel tyto údaje: (a) název (jméno) a sídlo pořadatele, (b) název akce, (c) datum (data) jejího konání, (d) věcně obsahové zaměření, (e) vazba k tématům a cílům Roku Spojených národů pro kulturní dědictví, (f) věc, na niž bude logo použito.

Barevnost loga a textu

UNESCO stanovilo barevnost loga a textu takto: **modrá:** Pantone®285c (C: 90,2 M: 41,96 Y: 7,45 K: 1,18), pro číslovky "2" v grafickém symbolu roku 2002, pro text, znak Spojených národů a znak UNESCO. **zelená:** Pantone®386C (C: 69,02 M: 4,71 Y: 96,08 K: 0,39) pro číslovky "0" v grafickém symbolu roku 2002. **podklad** by měl být bílý, černý nebo neutrální.

Typografie: Pro logo bylo použito písmo ITC Officina Sans. Tato řada by měla dodržena.

Zjednodušené formy loga

Zjednodušené formy loga se omezují na prosté použití grafického symbolu číslovky 2002. Kromě níže uvedených variant zjednodušené formy loga, lze ho též užít v barevné mutaci. Výběr barevných odstínů a jejich použití pro grafické symboly číslovek "2" a "0" musejí odpovídat shora uvedené instrukci o barevnosti.

Může ho použít každý pořadatel, který předem oznámí jeho užití ministerstvu k evidenci. V ohlášení uveden

svůj název (jméno) a adresu, název akce a vztah obsahu akce k Roku OSN pro kulturní dědictví. Tato ohlášení se adresují referátu UNESCO.

Obrysová varianta je zvláště vhodná, jestliže jsou reprodukční

možnosti jen skromné. Je však třeba, aby byla vždy respektována síla linky a vnitřní prostor zůstal bez výplně;

Jednobarevná varianta je povolena ve dvou mutacích:

plnobarevná mutace: 100% jedné barvy pro všechny části grafického symbolu roku 2002

polotónová mutace: černě pro nahrazení modré užitě pro číslovky

"2" a její 60% tón pro znázornění zelené užitě pro číslovky "0" v grafickém symbolu roku 2002

Negativní varianta. UNESCO doporučuje pro usnadnění čtení, a to v bílé barvě s vyloučením jakéhokoliv vnitřního rastrování.

Michal Beneš,
referát UNESCO, MK ČR
Kontakt: tel.: 02/57085111,

Zelená mladým slovenským muzejníkům

Pod názvem Zelená mladým uspořádalo Muzejné dokumentačné centrum Slovenského národného múzea II. ročník pracovního semináře pro mladé a začínající zaměstnance – odborné pracovníky muzeí Slovenské republiky. V příjemném prostředí rekreačního zařízení Poniklec v Hronci u Brezna se účastníci dvoudenního semináře seznamovali se současným stavem slovenské legislativy vztahující se k oboru, především o zákoně o muzeích a galeriích a ochraně předmětů muzejní hodnoty včetně jeho novely, o zákoně o veřejné službě, který se na zaměstnance slovenských muzeí vztahuje, a také o problematice transformace veřejné správy na Slovensku a z ní vyplývající muzejní sítě. Součástí tohoto bloku semináře byly také informace o stavovských muzejních organizacích tuzemských i zahraničních jako Zváz muzeí, komora restaurátorů, ICOM i AMG. Poté následoval exkurz po nejvýznamnějších muzeích v zahraničí. Druhý blok semináře byl zaměřen na odborná muzejní témata. Noví slovenští muzejníci tak získali přehled o základních principech odborné správy sbírek: evidence, preventivní konzervace, ochrana a pohyb sbírkových předmětů. Absolventům I. ročníku semináře byly určeny specializované okruhy otázek systematické evidence, zásady a principy

tvorby katalogů a katalogizace sbírkových předmětů podle jednotlivých disciplín: historie, archeologie, etnografie, numismatika, užité umění. Navazovala problematika muzejní dokumentace – tvorba sbírek, vědeckovýzkumná činnost, muzejní komunikace, základy informatiky včetně tvorby databází v muzejnictví a Centrální evidence muzejních sbírek.

Na pozvání organizátorů se semináře zúčastnil I. místopředseda AMG dr. Pavel Ciprian. Přednesl zde informace o úloze, vývoji, organizační struktuře a aktuálních úkolech AMG, o současném postavení muzeí v ČR se zvláštním zřetelem na probíhající reformu veřejné správy a o základních principech zákona o ochraně sbírek muzejní povahy č. 122/2002 Sb. Přínosná byla výměna názorů a zkušeností slovenských kolegů v souvislosti s přechodem slovenských muzeí pod zřizovatelskou pravomoc VÚC (krajů).

Zájem, s nímž se u mladých slovenských kolegů seminář setkával, naznačuje akutní potřebu odborného vzdělávání muzejních pracovníků, kterou pocítujeme rovněž u nás. AMG jí vychází vstříc školou muzejní praxe, přípravovanou v rámci projektu Muzea a profesionalita pro 21. století.

Pavel Ciprian

Seminář „Příprava evakuačních plánů pro objekty archivů, knihoven, muzeí a památkové péče“ ve Východočeském muzeu v Pardubicích

Český komitét Modrého štítu (ČKMŠ) ve spolupráci s Východočeským muzeem v Pardubicích uspořádal 13. 6. 2002 v prostorách muzea seminář „Příprava evakuačních plánů pro objekty archivů, knihoven, muzeí a památkové péče“. Reagoval tak na podstatnou objektivní potřebu institucí pečujících o národní kulturní dědictví i úkoly vyplývající z ustanovení krizových zákonů 239-241/2000 Sb.

V úvodu semináře vznesl Ing. Pavel Jirásek, ředitel odboru ochrany movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií MK ČR, otázku „Jsou česká muzea připravena řešit krizové situace?“ a musel s politováním konstatovat, že zprávy z institucí přímo řízených MK svědčí spíše o opaku. Zdá se však, že regionální a městská muzea, která prošla záplavami roku 1997, případně 1998, či jinou neblahou událostí, již určitá ochranná opatření učinila. Odborníci z Institutu krizového managementu VŠE seznámili auditorium s „Obecnými zásadami a východiskami evakuace v systému krizového řízení“ (Ing. Emil Antušák, PhD.) a „Evakuace“ (MUDr. Alena Vá-

ňová). V kuloárech zaznělo postesknutí, že tyto referáty byly obecné. Skutečně byly. Je ovšem třeba zvážit nakolik lze v krátkém vstupním referátu pro široké plénum s velmi rozmanitými podmínkami jít až do hloubi problému, zda není užitečné poskytnout rámcová východiska, která každý vedoucí pracovník pak může aplikovat na vlastní situaci. Příště pak bude případně možné pokročit dále. Velmi věcně a užitečně postavil svůj referát „Záchranné a likvidační práce a evakuace historicky cenných materiálů“, z něhož nadto zaznívaly bohaté praktické zkušenosti, Ing. Pavel Dekret z Generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, smluvního partnera ČKMŠ. Ing. Hana Paulusová ze Státního ústředního archivu poskytla „Informaci o stavu řešení projektu Ochrana archivních materiálů před živelnými pohromami“. Jana Součková doplnila v diskusi stručnou zprávu o přípravě příručky „Plán prevence rizik a náprava škod způsobených haváriemi nebo živelnými pohromami“, kterou díky grantu MV a ICOM připravuje ČKMŠ v koordinaci Ing.

Horažďovice

Městské muzeum
Zámecké hudební léto
5.7.2002 - 30.8.2002

Horní Planá

Rodný domek Adalberta Stiftera
Vitkův Hrádek - symbol vzájemnosti
27.5.2002 - 31.8.2002
Most mezi lidmi. Zvonková/ Glöckelberg
6.6.2002 - 31.10.2002
Zase společnou cestou/ Aufeinander zugehen
6.6.2002 - 31.10.2002

Hořice

Městské muzeum
Krabice profesora Wagnera
28.3.2002 - 30.8.2002
Maixnerové - čtyři generace jedné umělecké rodiny
23.6.2002 - 8.9.2002

Hrabyně

Památník II. světové války
Modely pevností a pozemní techniky
květen 2002 - říjen 2002
Z historie čs. legií
duben 2002 - září 2002

Hradec Králové

České farmaceutické muzeum
Galerie na mostě
Ing. Soukup - pětasedmdesátiletý mladík
24.6.2002 - 19.7.2002

Hranice

Městské muzeum a galerie
Synagoga
Boty, botky, botičky
29.5.2002 - 1.9.2002
Tomáš Pospěch: "Ohraničení"
20.6.2002 - 4.8.2002

Hronov

Jiráskovo muzeum
Jiráskovo divadlo
Architektura v 19. století
červenec 2002 - srpen 2002

Hrusice

Památník Josefa Lady
Výtvarné práce Josefa a Aleny Ladových
1.1.2002 - 31.12.2002

Humpolec

Městské kulturní a informační středisko - Muzeum dr. Aleše Hrdličky
Květoslav Šolle - obrazy
červenec 2002

Cheb

Chebské muzeum - expoziční budova
Řemeslo s kouzlem hudby
1.6.2002 - 15.9.2002
Jak se dříve hospodařilo
červen 2002 - říjen 2002

Chomutov

Okresní muzeum
Nová stálá expozice: Pohledy do pravěku Chomutovska (od 30. května 2002)
Poselství starých tisků (1545-1700)
23.5.2002 - 24.8.2002

Svět práce, vzdělání a vědy

22.6.2002 - 31.12.2002

Barokní grafik M. J. Rentz (1698-1758)

22.6.2002 - 31.8.2002

V. Bienále výtvarných prací

22.6.2002 - 18.8.2002

Stará radnice

Proměny města v proudu času

20.4.2002 - 31.10.2002

Chotěboř

Městské muzeum

140. výročí založení zpěváckého spolku

Doubřavan

17.5.2002 - 31.10.2002

Cesty z labyrintu - obrazy Václava

Švejcara

červen 2002 - srpen 2002

Chrast u Chrudimě

Městské muzeum

"Co se v Chrastě nosilo" - kroje z našich

depozitářů

30.3.2002 - 31.8.2002

galerie

Richard Pešek - obrazy, kresby,

plastiky

červenec 2002 - srpen 2002

Chrastava

Městské muzeum a infocentrum

Zelená hvězda naděje - 115 let od

vzniku ESPERANTA

červenec 2002 - srpen 2002

Chropyně

Zámek Chropyně a Památník

Emila Filly

Jan Jemelka: Obrazy a grafika,

Otmar Oliva: Sochy

do září 2002

Chrudim

Kabinet ex libris - umělecké

sbírky PNP

Francouzská grafika 19. století

23.5.2002 - 31.7.2002

Muzeum loutkářských kultur

Touláme se světem

19.1.2002 - do ledna 2003

Bramborové divadlo umělecké aneb

maňáskový svět

1.2.2002 - do ledna 2003

Čerti českých loutkářů a řezbářů

1.3.2002 - do ledna 2003

Petr Nikl: Divadlo Mehedaha - nástroje

okamžité hry

13.6.2002 - 8.9.2002

Svět hraček a loutek pro děti

2.7.2002

Okresní muzeum Chrudim

Foto a la française

20.6.2002 - 8.9.2002

Ivančice

Muzeum Ivančice

Sušické sirkařství

do 29.9.2002

Jablonec nad Nisou

Galerie Belveder

Riedelové - Sklářští králové

Jizerských hor

20.6.2002 - 15.9.2002

Jany Kadeřábkové z Národního muzea. Na dotazy z pléna po zajištění prostor vhodných k evakuaci předmětů kulturního dědictví podala výklad k problematice úložišť v definici Haagské konvence.

Všechny referáty a další materiály k tématu jsou k dispozici ke stažení na adrese http://www.nkp.cz/o_knihovnach/konsorcia/skip/ModryStitEvak.htm

Semináře se účastnilo 116 archivářů, knihovníků, muzejníků či památkářů; po ukončení mnozí z nich ještě využili pozvání k prohlídce rekonstruovaných prostor pardubického zámku, expozic a depozitářů, při níž ochotně provázeli pracovníci muzea. Organizace semináře se za ČKMŠ ujal a perfektně zhostil dr. Vít Richter, náměstek ředitele Národní knihovny ve spolupráci s dr. Františkem Šebkem, ředitelem Východočeského muzea v Pardubicích a jeho pracovníky. Jim všem patří naše poděkování.

Jana Součková

Na stránce http://www.nkp.cz/o_knihovnach/konsorcia/skip/ModryStitEvak.htm jsou k dispozici ke stažení prezentace a příspěvky ze semináře Příprava evakuačních plánů pro objekty archivů, knihoven, muzeí a památkové péče, který se uskutečnil 13.6. v Pardubicích. Ke stažení je i Přehled základních pojmů z krizového managementu od Dr. Antusáka z Institutu krizového managementu VSE <http://ikm.vse.cz/> Na stránce http://www.nkp.cz/o_knihovnach/konsorcia/skip/ModrySt.htm je k dispozici vzor organizační směrnice: Systém řešení krizových situací při ohrožení knihovních fondů a památkových předmětů, zálohování dat. Další užitečné informace k problematice naleznete na webu Generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru – MV ČR: <http://www.mvcr.cz/hasici/index.html>

Vít Richter, Národní knihovna CR, Klementinum 190, tel. 02/21663338, fax 02/21663175, email

Zíbrtův Kostelec

Významný český vědec Čeněk Zíbrt (1864–1932) v roce 1891 vydal programový spis Kulturní historie, čímž tento obor, který v závěru 19. století dobýval nové pozice v tehdejší evropské historické vědě, uvedl do Čech. Sám jej pak řadu let reprezentoval na filozofické fakultě pražské univerzity. Po jeho smrti v jeho díle nikdo nepokračoval a ani doba nebyla příznivá k univerzitnímu pěstování kulturních dějin. Na Zíbrtův odkaz tvořivým způsobem navázal až Historický ústav Jihočeské univerzity, když v roce 1991, po sto letech od vydání programového spisu, založil pětileté magisterské neučitelské studium kulturní historie.

U příležitosti desetiletého trvání tohoto studijního oboru, který se v podobě stanovené programem HÚ JU, tj. jako řádné studium historie, rozšířené o srovnávací kontext širokého spektra příbuzných disciplín (dějiny náboženství, literatury, umění, vědy ap.), na jiné české univerzitě nevyskytuje, bylo na podzim 2001 uspořádáno pracovní setkání všech kulturních historiků a vydán informativní sborník 10 let kulturní historie v Českých Budějovicích. Právě na tomto setkání, jehož součástí byla i návštěva rodiště Čenka Zíbrta Kostelce nad Vltavou, vznikla myšlenka využít inspirativní prostředí obce a vstřícnost jejího vedení k dalším pravidelným setkáním. Tak vznikl záměr Zíbrtova Kostelce, jehož první ročník se konal ve dnech 24.–26. května 2002. Cílem letošního, prvního setkání bylo v prvé řadě upozornit na pozapomenutou

osobnost Čenka Zíbrta, jehož adekvátní hodnocení v podstatě dodnes neexistuje. To mělo napravit vědecké sympozium, jež bylo součástí programu. Zúčastnili se ho odborníci z Historického ústavu JU, z Archivu Akademie věd ČR v Praze, Národního muzea v Praze, Literárního archivu Památníku národního písemnictví v Praze, Filozofické fakulty UK, Etnologického ústavu AV ČR a také z univerzity v italském Viterbo. Úplný rozsah studií připravených k tématu Čeněk Zíbrt a kulturní historie bude obsahovat stejnojmenný sborník.

Dalším záměrem založení tradice Zíbrtova Kostelce je pokus o provázání výsledků práce vědeckého pracoviště s kulturním životem malé obce se snahou této obci prospět. Kupř. již jen přítomnost pamětní desky Č. Zíbrtovi, kterou financoval OÚ v Kostelci, bude znamenat rozšíření známosti obce v široké veřejnosti. Pokud se výhledově podaří získat prostředky z grantových a sponzorských příspěvků, mohlo by z tradice Zíbrtova Kostelce vyrůst i středisko kulturně historických studií. Příslibem je i vstřícnost Milevského muzea, které by perspektivně mohlo v Kostelci otevřít odloučené pracoviště.

Pracovníci HÚ JU se studiem Zíbrtova života a díla z různých aspektů zabývají již téměř dvě desetiletí. Zejména doc. dr. Josef Blüml, CSc. je jeho největším znalcem a v tomto smyslu již publikoval řadu významných vědeckých studií i popularizačních článků. Proto bude hlavním referujícím i na podzimní vědecké

konferenci pořádané u příležitosti sedmdesátileté od Zíbrtova úmrtí Českou národopisnou společností v Sedmihorkách. Spolu s doc. Dagmar Blümlovou, CSc., iniciátorkou a hlavní

organizátorkou Zíbrtova Kostelce, připravují monografii o Č. Zíbrtovi, která by měla být vydána, opět s pomocí Kostelce nad Vltavou, během příštích dvou let.

PŘIPRAVUJE SE... (SEMINÁŘE, KONFERENCE)

Konference Mezinárodního výboru pro bezpečnost muzeí ICOM

Ve dnech 1.–6. září 2002 proběhne v České republice Konference Mezinárodního výboru pro bezpečnost muzeí ICOM. Konferenci pořádá Český výbor ICOM, Moravská galerie a Ministerstvo kultury ČR ve spolupráci s AMG. Jejím hlavním tématem je bezpečnost a trénink (myslí se trénink zaměstnanců muzeí), příspěvky budou zaměřeny i na řešení mimořádných situací v kulturních institucích.

V programu konference jsou přednášky zahraničních expertů na tato témata plánovány na 3. září od 9 do 16.30 hod. v přednáškovém sále Uměleckoprůmyslového muzea Moravské galerie v Brně a na 6. září od 9

do 13.00 v Masarykově koleji – účelovém zařízení ČVUT v Praze 6 Dejvicích. Přednášky zahraničních expertů budou simultánně tlumočeny, vstup je pro členy AMG a Českého výboru ICOM bezplatný.

V případě zájmu pošlete prosím zprávu o své plánované účasti na elektronickou adresu AMG amg@vol.cz nebo poštou na adresu AMG (Jindřišská 901/5, 110 00 Praha 1) s předběžným uvedením dne své účasti.

Dále prosím sledujte www stránky AMG, kde bude v průběhu měsíce srpna 2002 uveřejněn program obou otevřených dnů konferen-

Přihláška na konferenci Mezinárodního výboru pro bezpečnost muzeí ICOM

Jméno, příjmení titul:

Instituce:

Zúčastním se přednášek 3. září v UPM v Brně: ANO - NE

Zúčastním se přednášek 6. září na Masarykově koleji v Praze 6 ANO - NE

Název příspěvku:

Podpis:

Celostátní seminář zoologů muzeí a státní ochrany přírody v Mostě ve dnech 10.–12. září 2002

Okresní muzeum v Mostě pořádá z pověření oborové komise zoologů AMG v září tohoto roku další z pravidelných celostátních seminářů zoologů muzeí a státní ochrany přírody, na který vás tímto srdečně zveme.

Předběžný program:

(Pondělí 9. 9.) počítáme s příjezdem účastníků ze vzdálených míst a jejich ubytováním. Program na tento den není stanoven, lze doporučit individuální prohlídku města.)

Úterý 10. 9.

11.00–13.00 Prezentace v Okresním muzeu v Mostě

13.00 Zahájení semináře, uvítání účastníků ředitelkou muzea, PhDr. L. Pokornou, seznámení s profilem muzea, jeho odbornými pracovišti a činnostmi, stručný přehled

o zoologických výzkumech a sbírkách mosteckého muzea (Mgr. I. Táborský).

od 13.15:

Ing. I. Rus: Informace oborové komise AMG, upřesnění programu semináře a trasy exkurze

RNDr. J. Žalman: Aktuální otázky přírodovědného muzejnictví (přednáška se mj. dotkne stále diskutované otázky pomocného a studijního materiálu v muzeích)

Doc. RNDr. J. Hajer, CSc.: Využití arachnofauny při bioindikacích výzkumech mokřadů Krušných hor
MVDr. P. Rabas: Ochranařské aktivity chomutovského zooparku

Ing. V. Čeřovský: Přehled činnosti Agentury ochrany přírody a krajiny v Ústí nad Labem při ochraně fauny

Jablonné v Podještědí Pobočka Bredovský zámek na Lemberku

Pohádkový zámek
1.6.2002 - 29.9.2002

Jablunkov

Výstavní síň Muzea Těšínska
Jablunkov na skle malovaný
27.6.2002 - 6.1.2003

Jaroměř

Městské muzeum v Jaroměři
Císař Josef II. ve výtvarném umění
29.6.2002 - 15.9.2002

Jenštejn

Zřícenina hradu Jenštejn
Letecká archeologie
1.4.2002 - 31.10.2002

Jesenice

Vlastivědné muzeum Jesenice
Drátovat, letovat, hrnce spravovat
30.5.2002 - 27.7.2002

Jeseník

Vlastivědné muzeum Jesenicka
Památky Jesenicka
1.5.2002 - 14.9.2002
Co skrývá depozitář
4.6.2002 - 30.9.2002

Jičín

Okresní muzeum a galerie
Nová stálá expozice: Herna a dílna Muzea hry (od 15. června 2002)
Plastiky Vladimíra Groše: Od kupce Sába po Bolka Polívku
1.6.2002 - 4.8.2002
Eva Vlasáková: Stalo se, nestalo
25.6.2002 - 15.9.2002
Čestmír Suška: práce z let 1995–2001
26.6.2002 - 25.8.2002

Jihlava

Expoziční budova Muzea Vysočiny
Portréty 19. století ze sbírek muzea
5.6.2002 - 28.7.2002
Byliny pro zdraví, krásu a radost
26.6.2002 - 8.9.2002

Jilemnice

Krkonošské muzeum Jilemnice
Adolf Kašpar: Z ilustrátorské tvorby
21.6.2002 - 15.9.2002

Jílové u Prahy

Regionální muzeum v Jílovém u Prahy
Málo známá Kamčatka
18.5.2002 - 1.9.2002
Proměny drátů v rukách Jaroslava Frka
29.6.2002 - 20.10.2002
Svatojánské proudy
do 8.9.2002

Jindřichův Hradec

Okresní muzeum
Zlatý fond
do 28.7.2002
Holub ludens. Sochy Vladimíra Holuba
9.6.2002 - 29.9.2002
Kostel sv. Jana Křtitele s klášterem minoritů
Jiří Tiller: Fotografie z kraje jezinek a skřítků
od 30.5.2002

Kamenice nad Lipou
Vlastivědné muzeum

Miroslav a Karel Jandovi: *Plastiky, proutí*
3.7.2002 - 4.8.2002

Kamenický Šenov
Sklářské muzeum

Jaroslava Votrubová: *Sklo*
1.5.2002 - 18.8.2002

Karlovy Vary

Karlovarské muzeum
expoziční budova

Karlovarský c.k. privileg. střelecký sbor
13.6.2002 - 1.9.2002
Muzeum Zlatý klíč
Vůně čaje
3.7.2002 - 1.9.2002

Karviná - Fryštát

Výstavní síň Muzea Těšínska

Lidová architektura na Těšínsku
v kresebné dokumentaci Ladislava Báčí
23.5.2002 - 20.10.2002

Klatovy

Galerie Klatovy-Klenová

Galerie U bílého jednorozce v Klatovech
Michal Nesázal: *Neonland 2002*
31.5.2002 - 28.7.2002

Blanka Lamrová: *Proměny*
31.5.2002 - 28.7.2002

Jindřich Vík: *Čert nikdy nespí*
31.5.2002 - 28.7.2002

Okresní muzeum v Klatovech

Pokračovatelé tradic
1.6.2002 - 8.9.2002

Vladimír Franz - *dílo*
9.7.2002 - 8.9.2002

Klenová

Galerie Klatovy / Klenová

Obrázky Martina Schlossara
od 30.6.2002
Miloslav Chlupáč: *Sochy, obrazy, kresby*
2.7.2002 - 2.9.2002

Kolín

Regionální muzeum v Kolíně

Baroko na Kolínsku II - společnost a kultura v letech 1730-1800
18.4.2002 - 14.7.2002

Zdeněk Kubík: *Zavěšená slova*
21.6.2002 - 22.9.2002

Kopřivnice

Regionální muzeum v Kopřivnici
o.p.s. - Technické muzeum

Valašské království
duben 2002 - září 2002

Muzeum Fojtství
Výstava malovaného hedvábí a vitráží
květen 2002 - září 2002

Kostelec nad Černými Lesy

Muzeum hrnčířství

Keramické dny
červenec 2002

Kouřim

Muzeum Kouřimska

Petra Štěpán: *Andělé*
22.6.2002 - 28.7.2002

V. Tejrovský: *Obratlovci krušnohorských rašelinišť. Nechranická přehrada jako významná tahová zastávka*

Doc. RNDr. I. Flasar, CSc.: *Ryby Ohře*

P. Moravec: *Výzkumy fauny prováděné Správou CHKO České středohoří*

O přestávce předání sborníků a propagačních materiálů všem účastníkům semináře.

17.00-19.00 Ubytování a přestávka na večeři

od 19.00 Blok přednášek na volné téma s promítáním diapozitivů, diskuse k posterům

Středa 11. 9.

Dopoledne: CHKO České středohoří.

Trasa vede po okraji Milešovského a Lounského středohoří s nejhojnějším výskytem stepních elementů (informace podá kolega P. Moravec ze Správy CHKO ČS)

Lenešický rybník: dlouhodobě sledovaná ornitologická lokalita (průvodce H. Tichý)

Vodní nádrž Nechranice (doc. I. Flasar, V. Tejrovský)

Oběd v Chomutově.

Odpoledne: Návštěva Podkrušnohorského zooparku v Chomutově (MVDr. P. Rabas, P. Voženílek)

Krušné hory – návštěva PR Polské rašeliniště u Hory sv. Šebestiána (Mgr. I. Táborský, V. Tejrovský)

Večeře v Mostu. Přednášky na volné téma, diskuse.

Čtvrtek 12. 9.

Pokračování přednášek na volné téma, likvidace posterů a odjezd účastníků

Organizační pokyny:

Stravování: nebude zajišťováno, muzeum sousedí s restaurací (v okolí muzea jsou další možnosti stravování).

ni). Při jednání zajistí muzeum kávu a čaj.

Ubytování: Noclehy budou zajištěny v hotelích Viktor a Murom. Cena za noc ve Viktoru: jednolůžkový pokoj 190,- Kč, dvoulůžk. 340,- Kč, třílůžk. 450,- Kč. Cena za noc v Muromu: dvoulůžk. pokoj 550,- Kč, třílůžk. 680,- Kč. Ubytování hradí účastníkům vysílající organizace, platba za hotové v recepci.

Přednášky, postery: Organizátoři předpokládají, že přihlášky k posterům a přednáškám se budou týkat fauny severozápadních Čech a budou mít vztah: a) k mokřadům Krušných hor, b) lokalitám Mostecké pánve, c) fauně Českého středohoří (zúženo na Lounské sdělení o nejvýznamnějších nálezích a porovnání živočišných druhů v ČR (nové druhy pro ČR, Čechy, Moravu apod.). Délka přednášek je omezena na 15 minut. Další diskuse k přednesenému tématu je možná pro zájemce v kuloárech muzea. Přibližné rozměry Vašeho posteru uveďte, prosím, v přihlášce.

Exkurze: Bude-li finanční krytí akce od AMG, zrealizujeme celý okruh, v opačném případě provedeme redukci délky trasy. V přihlášce vyznačte požadavek k zajištění místa v autobuse (chcete-li pro exkurzi využít vlastní vozidlo, vyznačte NE). Upozorňujeme účastníky exkurze, že nemáme povolení ke sběru v rezervacích.

Přihlášky zašlete na adresu muzea **do 15. července 2002.**

Kontaktní adresa: Mgr. Ivan Táborský, Okresní muzeum Most, Československé armády 1360, 434 38 Most, tel. 035/6412110,1, 6102270

Přihláška k semináři zoologů:

Jméno, příjmení, titul:

Vysílající organizace:

Název přednášky (max. 15 minut):

Vyžadují diaprojektor na zarámečkové diapozitivy ANO-NE

Název posteru (včetně plochy, potřebné k vystavení písemných materiálů a fotografií):

Žádám o zajištění noclehu: 9.9/10.9 10.9/11.9. 11.9/12.9

Zúčastním se exkurze ANO-NE

Požaduji zajištění místa v autobuse: ANO-NE
(ne zaškrtněte i v případě, že použijete vlastní vozidlo)

Jakým oborem se zabýváte (k výběru zastávek na trase při její redukci):

Podpis:

Seminář knihovníků muzeí a galerií v Hradci Králové

Muzeum východních Čech v Hradci Králové a oborová komise knihovníků muzeí a galerií při AMG ČR si dovoluují pozvat na seminář knihovníků muzeí a galerií v Hradci Králové, který proběhne ve dnech 10.–12. září 2002.

Hlavní referáty přednesou: RNDr. J. Žalman, MK ČR: Historické a speciální fondy muzejních a galerijních knihoven ve vazbě na zákon č. 257/2011 s vyhláškou č. 88/2002 Sb. a zákon č. 122/2000 Sb.

Mgr. Koubová, MK ČR: program Veřejné informační služby knihoven – VISK v roce 2002

PhDr. V. Richter, předseda SKIPu, NK ČR: Spolupráce paměťových institucí. Řešené granty v paměťových institucích a jejich vzájemná spolupráce.

Seminář se bude konat v budově muzea, která prošla v letech 1999-2002 rozsáhlou rekonstrukcí a probíhá zde výstava z celoživotního díla významného českého architekta Jana Kotěry, který této stavbě přikládal již v roce 1912 zásadní význam. Program bude doplněn prohlídkami městské památkové rezervace, diecézní knihovny, výměnami zkuš-

ností mezi knihovníky muzeí, galerií, archivů i ostatních knihoven. Seminář začne v odpoledních hodinách v úterý 10. 9. 2002.

Ubytování:

a) ubytovna: dvojlůžkové pokoje se sprchou, WC v patře, 150,- Kč za noc
b) hotel: dvoulůžkové pokoje, 1090,- Kč za noc

c) hotel: jednolůžkové pokoje, 790,- Kč za noc

d) penzión: dvoulůžkové pokoje, 1260,- Kč za noc

Ubytovna a hotel jsou vzdáleny cca 20 minut chůze, lze použít městskou dopravu.

Závaznou přihlášku zašlete do **17. července 2002** na adresu Muzea východních Čech v Hradci Králové, Eliščíno nábř. 465, 500 01 Hradec Králové k rukám I. Nývltové e-mail: info@museumhk.cz tel. 049/5514631, 5512462, fax 049/5512899.

Nevratný konferenční poplatek zašlete rovněž do 17. července 2002 na číslo účtu 4111621/3400, v.s. 6490101, k.s. 0308: 250,- Kč pracovníci členských institucí AMG ČR a 300,- Kč ostatní.

Závazná přihláška na seminář knihovníků muzeí a galerií v Hradci Králové

Jméno, příjmení, titul:

Instituce:

Ubytování (zakroužkujte): ANO-NE a) b) c) d)

od do počet nocí:

spolubydlící:

V dne

Podpis a razítko:

Ještě volná místa do Českého Krumlova

Asociace muzeí a galerií České republiky s podporou Českého výboru ICOM, Okresního vlastivědného muzea v Českém Krumlově, Nadace Hannse Seidela a Česko-německého fondu budoucnosti pořádají 11. setkání pracovníků česko-sasko-bavorských muzeí „Museum a region“ v sále Okresního vlastivědného muzea v Českém Krumlově ve dnech 18. - 20. září 2002.

Téma letošního setkání je mapování vztahu muzea k místu a k regionu, tak jak je zřejmé z níže přiloženého programu. Bylo by

potěšitelné, kdybychom se mohli v Českém Krumlově sejít ve vyšším počtu než tomu bylo v minulosti v Řezně či Freibergu. Stále ještě je asi 15 volných míst, tak prosím neváhejte a přihlaste se, hlavně je nutné se ihned přihlásit na ubytování na níže uvedenou adresu:

paní Magda Terynglová, Contract s.r.o., Panská 19
381 01 Český Krumlov
t.č. 0337-712538, fax 0337-717182
e-mail: contract@ck.ipex.cz,
office@contract.cz

Krásná Lípa

Muzeum Českého Švýcarska
Jindřich z Varnsdorfu - autor Dalimilovy kroniky
červen 2002 - září 2002

Kravaře ve Slezsku Zámecké muzeum

Fotografie Gabriely Habrom-Rokocz
červenec 2002 - září 2002
Staré radiopřijímače
červenec 2002 - září 2002

Kroměříž

Muzeum Kroměřížska

Ludmila Jandová: *Obrazy a kresby 1987-2001*
30.5.2002 - 7.7.2002
Umění restaurátorů
18.7.2002 - 1.9.2002

Kutná Hora

Galerie Felixe Jeneweina města Kutné Hory

2. symposium - *Jenewein - Kutná Hora*
10.7.2002 - 31.8.2002

Vlašský dvůr

Felix Jenewein: studie a definitivy
1.7.2002 - 21.8.2002

Okresní muzeum

Hrádek

Pavel Šich: Malba
červen 2002 - srpen 2002

Kamenný dům

125 let muzea v Kutné Hoře
2.4.2002 - 30.11.2002

Tylův dům

Ateliér Chráněná dílna
19.3.2002 - do října 2002

Kuželov

Větrný mlýn Kuželov

Horňácké slavnosti
19.7.2002 - 21.7.2002

Kyjov

Vlastivědné muzeum Kyjov

Petr Goldmann: Obrázky z cest
7.7.2002 - 1.9.2002

Lanškroun

Městské muzeum

Nová stálá expozice: Pamětní síň Jindřicha Pravečka (otevřená při příležitosti 25. ročníku festivalu dechových hudeb Pravečkův Lanškroun, od 2. června 2002).
Malujeme ve škole i za školou
15.6.2002 - 25.8.2002

Galerie

Hana Kozubová, Jana Křepelová:
Tapiserie
15.6.2002 - 25.8.2002

Ledeč nad Sázavou

Městské muzeum

Karel Svoboda: Křehká krása
červenec 2002

Liberec

Severočeské muzeum

Město a lidé

30.5.2002 - 28.7.2002

Od úsvitu do soumraku v tibetských

kláštěrech

19.6.2002 - 8.9.2002

Mongolské kláštery ve fotografii

19.6.2002 - 8.9.2002

Lidice

Národní kulturní památka -

Památník Lidice

Život v původních Lidicích
květen 2002 - říjen 2002

Litoměřice

Okresní vlastivědné muzeum

Dětský svět a sběratelé
25.6.2002 - 1.9.2002

Litomyšl

Muzeum a galerie Litomyšl

Víš, co jíš, aneb jak se dřive jedlo
4.5.2002 - 1.9.2002

Hledání dobrého člověka
15.6.2002 - 29.9.2002

Dům U Rytířů

Čas je dar Afriky
3.7.2002 - 1.9.2002

**Muzeum antického sochařství
a architektury**

Ozvěny slávy
24.5.2002 - 31.10.2002

Litvínov

Detašované pracoviště OM Most

Litvínov v dokumentech
18.6.2002 - 31.7.2002

Lomnice nad Popelkou

Městské muzeum a galerie

Drahé kameny a minerály
červen 2002 - červenec 2002

Louny

Okresní muzeum

Pivovarská 189

Koření

10.6.2002 - 18.8.2002

Pivovarská 43, "Dům Sokola z Mor"

Pomocníci v domácnosti
24.6.2002 - 1.9.2002

Lužná v Čechách

Železniční muzeum ČD Lužná

u Rakovníka

trať Rakovník-Kralovice

Párou znovu do Kralovic
20.7.2002

Malá Skála

Boučkův statek - skanzen

Maloskalská galerie

Markéta Jírová: Obrazy
od 22.6.2002

Mariánská Týnice -

Kralovice

Muzeum a galerie severního

Plzeňska

Padesát let muzejních sbírek
3.7.2002 - 1.9.2002

Mělník

Okresní muzeum

Krajky Gabriely Tůmové
13.6.2002 - 14.7.2002

Mikulov na Moravě

Regionální muzeum

Wiener Kunstschule
červen 2002

Kytarový festival

29.6.2002 - 6.7.2002

Synagoga

Gerhard Hermansky - Obrazy
6.7.2002 - 30.8.2002

Bližší informace k programu podá:

Dr. Eva Dittertová, Chebské muzeum
Františkánské n. 12

350 11 Cheb

tel: 0166-423357

e-mail: dittertova@muzeumcheb.cz

Program

středa, 18. září 2002

12.00 - 14.00 příjezd, prezence, OVM
v Českém Krumlově

14.00 Zahájení, zdravice a přivítání

Dr. Jiří Žalman, MK ČR

*Dr. York Langenstein, Landesstelle
für die nichtstaatlichen Museen in
Bayern*

*Dr. Joachim Voigtmann, Sächsische
Landesstelle für Museumswesen*

*Dr. Eva Dittertová, Asociace muzeí
a galerií ČR*

**14.30 Kulturně politický význam
muzeí v regionu**

Kulturně politický význam mu-
zeí v regionu v České republice, *Dr.
Jiří Žalman, MK ČR*

Muzeum – působnost v prostoro-
u a regionální vztahy, *Prof. Dr. Hans
Frei, Ředitelství muzeí ve Švábsku*

Muzeum – zámek – město,
*Katja Altmann, Museum Schloss Klip-
penstein*

16.00 Diskuse, káva

19.00 Přijetí účastníků setkání staro-
stou Města Český Krumlov

čtvrtek, 19. září 2002

**9.00 Legislativa, financování
a zřizování muzeí**

Kraj jako zřizovatel významné-
ho technického muzea, *Andrea Rie-
del, Bergbaumuseum Oelsnitz*

Zřizování a financování Zápa-
dočeského muzea v Plzni, *Dr. Franti-
šek Frýda*

Spolek – jako zřizovatel muzea
– šance a rizika, *Amdt Schaffner,
Deutsch-Deutsches Museum Mödla-
reuth*

10.30 Přestávka, káva

**11.00 Kulturní práce muzeí v regio-
nálním kontextu**

Muzejní politika v městě Ústí
nad Labem, *Mgr. Václav Houfek, Mu-
zeum města Ústí nad Labem*

Region v muzeu. Příklad mu-
zeí v Řezně, *Dr. Martin Angerer, Mu-
zea města Řezna*

Městské muzeum v Pirmě a
jeho odpovědnost za muzejní práci
v regionu, *Manfred Hickmann, Stadt-
museum Pirna*

12.30 Diskuse, přestávka na oběd

14.30 Návštěva krumlovských muzeí,
prohlídka zámku, prohlídka města

pátek, 20. září 2002

**9.00 Muzeum – kulturní identita
a spolupráce vně regionů**

Muzeum v kraji Hassberg: Cítím
se jako doma ?

Šance a hranice kulturní práce
v regionálním prostoru, *Sibylle Kneu-
er M. A., Kulturbeauftragte des Land-
kreises Hassberge*

Mezinárodní šperkařské sym-
posium, *Dr. Miroslav Cogan, Muzeum
českého ráje Turnov*

Galerie tvoří identitu, *Dr. Gün-
ter Gross, Lohgerber-, Stadt-und Kre-
ismuseum Dippoldiswalde*

10.30 Přestávka

11.00 Muzeum – místo setkávání,
Dr. Eva Dittertová, Chebské muzeum

Mezinárodní spolupráce pro
regionální identitu, *Dr. Ralf Heimrath,
Oberpfälzer Freilandmuseum Neusa-
th-Perschen*

12.00 Diskuse, závěr

**Přihláška na česko-bavorské-saské setkání
v Českém Krumlově**

Jméno, příjmení, titul:

Instituce:

Adresa, telefon, fax, e-mail:

Objednávám ubytování:

z. 17.9. na 18.9.

z 18.9. na 19.9.

z 19.9. na 20.9.

Cenová výše ubytování za jednu noc:

350-500,- Kč

500-700,- Kč

výše

Referát na téma:

Nebudu referovat, ale zúčastním se:

ano – ne

Razítko a podpis statutárního zástupce:

Seminář „Regionální muzea na počátku 21. století“

Muzeum a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici u Kralovic zve na seminář „Regionální muzea na počátku 21. století“, který pořádáme u příležitosti 50. výročí založení muzea, ve dnech 3.-4. září 2002 v objektu muzea v Mariánské Týnici.

Téma semináře bylo vybráno v souvislosti se současnými změnami v muzejnictví i státní správě a samosprávě, na kterou byla muzea vždy napojena. Hlavní okruhy a témata, které předpokládáme, že na semináři zazní, by se tedy měly zabývat muzejními fondy, jejich skladbou a problematikou spojenou s jejich správou a prezentací, další okruh by měl být věnován vztahu muzea a regionů – přínosu muzeí pro region a problematice vztahů muzeí a samosprávy

a státní správy. Témata neomezujeme jen na aktuální stav na počátku 21. století, jistě zajímavé bude sledovat celý vývoj od počátku muzejnictví až do současnosti. Předpokládáme rovněž neformální diskusi při malém slavnostním večeru v úterý 3. září.

Přihlášky k účasti zasílejte prosím na adresu Muzeum a galerie severního Plzeňska, Mariánská Týnice, 331 41 Kralovice, mtynice@iol.cz, tel. 0182/396410 do 31. 7. 2002, včetně případných požadavků na ubytování. Zahájení jednání se předpokládá v 11 hodin v úterý 3. září, konec v odpoledních hodinách ve středu 4. září. Podrobný program zašleme všem přihlášeným do 15. srpna 2002.

I. Bukačová

Přihláška na seminář „Regionální muzea na počátku 21. století“

Jméno, příjmení, titul:

Adresa, telefon, e-mail:

Název příspěvku (max. 30 minut):

Požadují ubytování: Ano – Ne	Hotel	Chatka
z 2.9. na 3.9.	z 3.9. na 4.9.	z 4.9. na 5.9.

Podpis:

Konzervátorsko-restaurátorský seminář v Pardubicích

Komise konzervátorů-restaurátorů a preparátorů při AMG pořádá společně s Technickým muzeem v Brně, Východočeským muzeem v Pardubicích a Univerzitou Pardubice (Fakulta humanitních studií) ve dnech 17.–19. 9. 2002 v Pardubicích Konzervátorsko-restaurátorský seminář.

Program semináře reflektuje nejnovější výsledky a informace z oblasti průzkumu a konzervace předmětů kulturní hodnoty. Jednotlivé referáty byly vybrány na základě doporučení oborové komise KRP, jejímž rozhodnutím bylo začlenit do programu příspěvky týkající se ochrany plastů. Tento druh materiálu se vyskytuje ve sbírkách mnoha muzeí a galerií, ale prací, řešících konzervaci těchto novodobých materiálů je doposud poskromnu. Seminář si proto klade za cíl vyvolat odbornou diskusi na téma konzervace sbírkových předmětů z plastů. Pestrost dané profese však vyžaduje neustálý zájem i o další materiály, takže jsou v programu i příspěvky o dřevěných objektech, archivačních a pergamenu, skle i kovu. Nechybí ani témata o preventivní konzervaci a konzervátorské etice.

Stalo se již zvyklostí, že program je obohacen o exkurzi po pamětihodnostech místního regionu. Účastníci semináře mají možnost navštívit historické centrum Litomyšle včetně tamní restaurátorské školy a barokní areál ve Vraclavi. Exkurze bude zakončena prohlídkou Východočeského muzea na pardubickém zámku.

Konzervátorsko-restaurátorský seminář je výjimečnou příležitostí pro setkání nejruznějších odborníků a specialistů, kteří se zabývají výzkumem a ochranou předmětů kulturní hodnoty. Prezentace aktuálních poznatků a zkušeností přispívá k rozvoji oboru konzervování-restaurování a ke zdokonalování celkové péče o naše kulturní dědictví.

Organizační pokyny Místo konání

Prezentace účastníků a přednášky se uskuteční v aule Univerzity Pardubice, ul. Studentská 95 (od autobusového a vlakového nádraží trolejbus č. 3 směr Lázně Bohdaneč, zastávka Hradecká a trolejbus č. 4 směr Glóbus, zastávka Polabiny,

Milevsko

Milevské muzeum

Čeněk Zibrt a jeho doba. Milevsko před 100 lety

15.6.2002 - 22.9.2002

Svět piva

15.6.2002 - 15.9.2002

Mladá Boleslav

Okresní muzeum

Svět na papíře

30.5.2002 - 8.9.2002

Mnichovo Hradiště

Městské muzeum

Svět loutek Františka Pešána

25.4.2002 - 31.10.2002

Mohelnice

Vlastivědné muzeum

Výstava se sokolskou tematikou

červen 2002 - září 2002

Most

Okresní muzeum

Mostecko v dějinách kultury

květen 2002 - září 2002

zámek Litvínov

Litvínov v proměnách času

květen 2002 - prosinec 2002

Náchod

Okresní muzeum

Výstavní síň OMN

České secesní umění

červenec 2002 - srpen 2002

Nejdek

Národopisné muzeum v Nejdku

Stříbrný lesk

28.6.2002 - 8.9.2002

Nepomuk

Městské muzeum a galerie

Josef Fencl, Bohuslav Šotola - krajiny,

pohlednice

7.6.2002 - 7.7.2002

Jan Cipra - krajiny

12.7.2002 - 18.8.2002

Netolice

Muzeum JUDr. Otakara Kudrny

Ondřej Ševců: Krajiny

29.6.2002 - 31.7.2002

Nová Paka

Suchardův dům (expozice Městského muzea v Nové Pace)

Jaroslav Seifert - "Všechny krásy světa"

28.6.2002 - 15.9.2002

Nové Město na Moravě Horácká galerie v Novém Městě na Moravě

Ivan Hodonský: Keramika

30.5.2002 - 1.9.2002

Miroslav Roštinský - výběr z díla

28.6.2002 - 1.9.2002

Horácké muzeum

Obrázky na skle Alexe Kadlece

a Zuzany Čechové-Kadlecové

13.6.2002 - 31.7.2002

*Deset let partnerské spolupráce -
holandské město Waalre a Nové Město
na Moravě*

červen 2002 - červenec 2002

M. Kršková a H. Kršková - stříbrné

šperky a malba na hedvábí

červen 2002 - srpen 2002

Nové Strašecí

Městské muzeum

Poklady z babiččiny výbavy

30.5.2002 - do února 2003

Koření pro chuť a zdraví

27.6.2002 - 1.9.2002

Nový Bor

Sklářské muzeum

"Ajeto"

červenec 2002 - září 2002

Nový Jičín

Okresní vlastivědné muzeum

Nová stálá expozice: Zámecký interiér v období biedermeieru (stálá expozice z dějin zámku, od 25. června 2002)

J. G. Mendel

červen 2002 - září 2002

Karikatury šlechticů

červen 2002 - září 2002

Poklady z depozitářů (u příležitosti 115.

výročí založení muzea v Novém Jičíně)

25.6.2002 - do konce října 2002

Olomouc

Vlastivědné muzeum v Olomouci

Od orloje k hodinám

dlouhodobá výstava

Z muzejních depozitářů

dlouhodobá výstava

Milan Hořínek - fotografie

28.6.2002 - 1.9.2002

Opava

Slezské zemské muzeum

Výstavní budova SZM

Opavské sady na pohlednicích

květen 2002 - srpen 2002

Exotická fauna

květen 2002 - srpen 2002

Památník Petra Bezruče

Dušan Urbaník: Grafika, ex libris

červenec 2002 - srpen 2002

Orlová

Výstavní síň Muzea Těšínska

Šicí stroje minulosti

20.6.2002 - 8.9.2002

Ostrava

Ostravské muzeum

Známi neznámi - fotografie Aloise

Jedličky

30.5.2002 - 30.7.2002

Svět hmyzu

3.6.2002 - 15.8.2002

Pacov

Městské muzeum Antonína Sovy v Pacově

IX. letní prodejní výstava

7.7.2002 - 31.8.2002

Pardubice

Východočeské muzeum

Pod ochranou třetí Říše - Protektorát

Čechy a Morava

23.5.2002 - 15.9.2002

Pravěk Pardubického kraje

7.6.2002 - 20.10.2002

Petřvald u Karviné

Technické muzeum

Pozor, vyletí ptáček!

12.6.2002 - 30.4.2003

hotel Harmony).

Ubytování a stravování

Ubytování je zajištěno na kolejích Univerzity Pardubice, ul. Studentská 95 v ceně 120,- Kč/1 noc. Je možné si také rezervovat noclehy v hotelu Sport za 830,- Kč/2-lůžkový pokoj. Zájemci si objednají noclehy vyplněním přihlášky na seminář a částku za nocležné zaplatí na místě v daném ubytovacím zařízení. Účastníci se mohou během semináře stravovat v univerzitní menze. Stravenky v ceně cca 45,- Kč je nutné objednat v přihlášce.

Účastnický poplatek

Účastnický poplatek činí 800,- Kč/1 osoba a zahrnuje náklady na zabezpečení odborného programu, vydání sborníku ze semináře a výdaje na exkurzi.

Potvrzení účasti

Účast na semináři je potvrzena vyplněním a zasláním přihlášky, včetně kopie dokladů o zaplacené částce za účastnický poplatek na adresu: Technické muzeum v Brně, Purkyňova 99, 612 00 Brno, č. bank. účtu: KB Brno-město 9035 - 621/0 100, var. symbol 602 010, <http://www.technicalmuseum.cz>. **Uzávěrka přihlášek je 20. 7. 2002!** V případě neúčasti se uhrazená částka nevrací.

Kontakty:

Ing. Alena Selucká, Antonie Richtrová (přihlášky), Ing. Jaromír Hladík, Technické muzeum v Brně
tel.: 05/412 144 10-17, fax: 05/412 144 18, e-mail: selucka@technical.museum.cz

Václava Siglová, Východočeské muzeum, Zámek čp. 2, 530 02 Pardubice, tel.: 040-6799264, e-mail: siglova@vcm.cz

PROGRAM KONZERVÁTORSKO-RESTAURÁTORSKÉHO SEMINÁŘE 17.8. 2002 Úterý

8.00-9.30 registrace účastníků v aule univerzity Pardubice, ul. Studentská 95

9.30-10.00 zahájení, PhDr. František Šebek, ředitel Východočeského muzea v Pardubicích, Doc. PhDr. Petr Vorel, CSc., vedoucí Katedry humanitních věd FHS Univerzity Pardubice, Ing. Ivo Štěpánek, předseda oborové komise KRP

10.00-10.30 *Odkryv a restaurování renesančních nástěnných maleb na zámku v Pradubicích*, akad. mal. H. Vítová, soukromá restaurátorka, akad. mal. Y. Đuranová, akad. mal. R. Ševčík

10.30-11.00 *Plasty – kulturní dědictví*, dipl. rest. F. Waenting, Fachhochschule, Köln

11.00-13.00 *Použití metod analýzy polymerů pro charakterizaci materiálů sbírkových předmětů*, Ing. P. Holler,

CSc., ÚMCH AV ČR, Praha; Mgr. P. Hollerová, Muzeum Českého kra-
su, Beroun, Mgr. R. Svitávková, ÚMCH AV ČR, Praha

11.30-12.30 Přestávka

12.30-13.00 *Nové technologie v boji proti škůdcům dřeva – odstraňování červotočů*, Ch. Diers, Innovative Restauratorische Technik, Lippstadt; R. Kupper, poradce v oblasti konzervování; Dipl. Ing. R. Klopfer, D-Zentrum für Handwerk und Denkmalpflege, Fulda

13.00-13.30 *Monoxyl z Mohelnice, jeho nález a konzervace*, PhDr. J. Peška, Vlastivědné muzeum v Olomouci; Ing. I. Kučerová, VŠCHT, Praha

13.30-14.00 *Ochrana dřeva přípravky řady Lignofix*, Ing. P. Slabý, Qualichem, s.r.o., Mělník

14.00-14.15 Přestávka

14.15-14.45 *„Pratone“ – restaurování objektu k sezení ze sedmdesátých let z pěnového polyuretanu*, dipl. rest. J. Bützer, Restaurierungszentrum der Landeshauptstadt, Düsseldorf

14.45-15.15 *Plasty užívané v sochařské praxi z pohledu restaurátora*, Doc. P. Siegl, AVU, Praha

15.15-15.45 *Problémy při konzervaci a restaurování gumy*, D. Linke, Film-museum, Potsdam

15.45-16.00 Přestávka

16.00-16.30 *Restaurování pergamenových rukopisů v SNK Martin*, A: Boďová, Slovenská národní knižnica, Martin

16.30-17.00 *Restaurování iluminovaných rukopisů*, J. Vnouček, Národní knihovna ČR, Praha

17.00-17.30 *Zásady vystavování archiválií ve Státním ústředním archivu*, Dr. Ing. M. Đurovič, Státní ústřední archiv v Praze

17.30-18.00 *Studium vlastností některých UV filtrů*, H. Paulusová, Státní ústřední archiv v Praze

18.00-18.15 Přestávka

18.15-19.00 Plenární zasedání oborové komise konzervátorů-restaurátorů a preparátorů při AMG – přehled činnosti oborové komise KRP za období 1999-2002

– představení zástupců krajských sekcí oborové komise KRP

– představení kandidátů na předsedu oborové komise KRP

– volba nového předsedy

– zpracování a vyhlášení výsledků voleb

18. 9. 2002 Středa

Odborná exkurze

8.00 hod. - odjezd z areálu kolejí Univerzity Pardubice, ul. Studentská 95

9.00 hod. Litomyšl: prohlídka zámku a galerie, návštěva Institutu restaurátorských a konzervačních technik, prohlídka muzea, prohlídka historického centra města,

12.30 hod. odjezd z Litomyšle

13.00 Barokní areál Vraclav: prohlídka kostela sv. Mikuláše s expozicí restaurovaných barokních plastik, prohlídka přemyslovského hradiště
15.00 hod. odjezd z Vraclavi
16.00 hod. příjezd do Pardubic
17.00 hod. Východočeské muzeum v Pardubicích: prohlídka zámku, prohlídka expozic, depozitářů a konzervátorských dílen
19.00 hod. Společenský večer v Rytířských sálech zámku

19. 9. 2002 Čtvrtek

8.00-8.30 *Vlivy podmínek uložení na stárnutí plastů*, Ing. V. Špaček, Synpo Pardubice, RNDr. J. Kovářová, Ústav makromolekulární chemie AV ČR Praha, PhDr. H. Řeháková, Východočeská galerie v Pardubicích
8.30-9.00 *Vliv ionizujícího záření na vlastnosti materiálů*, Ing. R. Jelínek, Střeodočeské muzeum, Roztoky u Prahy
9.00-9.30 *Jak mohou členové oborové komise KRP ovlivňovat náplň serveru muzeí a galerií ČR*, Ing. K. Vacek, D. Fialová, AMG, Praha
9.30-9.45 *Komunikace a etika ve vztahu konzervátora a odborného pracovníka*, P. Nekuža, Technické muzeum v Brně
9.45-10.00 Přestávka
10.00-10.30 *Příspěvek k poznání ko-*

roze archeologického skla, A. Daňková, Polabské muzeum v Poděbradech, Doc. Hulínský, CSc., Ústav skla a keramiky VŠCHT Praha
10.30-11.00 *Organické zbytky na archeologickém předmětu*, Ing. J. Vykouková, Národní muzeum, Praha
11.00-11.30 *Vliv klimatických podmínek na sbírkové předměty v expozicích Národního muzea v Praze*, Ing. J. Droženová, Ing. B. Kreibichová, Národní muzeum Praha
11.30-12.30 Přestávka
12.30-13.00 *Preventivní ochrana archeologických kovových předmětů*, RNDr. A. Šilhová, AÚ AV ČR Praha, Ing. B. Kreibichová, Národní muzeum Praha
13.00-13.30 *Dlouhodobé sledování a vyhodnocení korozní agresivity vnitřního prostředí v chrámu sv. Víta*, Ing. D. Knotková, CSc., Ing. J. Vlčková, SVÚOM Praha
13.30-14.00 *Restaurování modelu děla na kasematové lafetě*, P. Srb, Historický ústav armády ČR, Praha
14.00-14.30 *Koroze předmětů z mědi a slitin mědi*, Doc. Ing. V. Ustohal, CSc., Ing. M. Ptáčková, Ústav materiálového inženýrství FS VUT v Brně
14.30-15.00 *Restaurování pozdně gotických hodin*, V. Rusnák, AÚ AV ČR, Brno
Zakončení semináře

Přihláška na konzervátorsko-restaurátorský seminář

Jméno, příjmení, titul:

Zaměstnavatel, adresa:

Tel., fax, e-mail:

Ubytování (zaškrtněte):	z 16. na 17.9.	z 17. na 18.9.
	z 18. na 19.9.	z 19. na 20.9.

Typ ubytování (zaškrtněte):	univerzitní koleje (120,- Kč/ osoba/noc)	Hotel Sport (830,- Kč/2-lůžk. pokoj/noc)
-----------------------------	---	---

Stravování (zaškrtněte):

17.9. snídaně	oběd	vegetar. oběd
18.9. snídaně		
19.9. snídaně	oběd	vegetar. oběd

Účastnický poplatek 800,- Kč byl zaplacen složenkou z bank. účtu (přikládám kopie dokladů o zaplacení):

Místo: Datum:

Podpis:

TÉMA: MUZEA V DNEŠNÍM SVĚTĚ

Jiří Žalman: Muzea a globalizace

Pro letošní Mezinárodní den muzeí bylo zvoleno téma „Muzea a globalizace“. Mohlo by se zdát, že jde jen o pokus zviditelnit muzea na nějakém výrazném pozadí, jakým dnes globalizace bezesporu je, aniž je

třeba hledat významnější souvislosti. Souvislosti ale existují.

Globalizace bývá prezentována různě. Někdy třeba jako jakási postmoderní cesta k prosperitě, jindy zase jako jistá cesta do pekel. Ať je to

Písek

Prácheňské muzeum v Písku

Nová stálá expozice: Exotická příroda - I. část- Svět hmyzu (od 6. června 2002)
Hmyz - krása barev a různorodost tvarů
6.6.2002 - 27.10.2002

Galerie Prácheňského muzea

Vladimír Teska a syn - užitě umění
červenec 2002

Malá výstavní síň

Ivan Velíšek - fotografie
červenec 2002

Plzeň

Diecézní muzeum v Plzni

Uloupené a vrácené exponáty z vykradených církevních objektů
červen 2002 - srpen 2002

Pivovarské muzeum

Miroslav Horníček: Koláže
červenec 2002 - září 2002

Západočeská galerie

Jiří Kovařík

2.7.2002 - 25.8.2002

Západočeské muzeum v Plzni

Příběh loutek

18.6.2002 - 30.3.2003

Národopisné muzeum Plzeňska

Hlína a oheň - historie stavební keramiky

19.4.2002 - 28.7.2002

Pohansko u Břeclavi

Městské muzeum a galerie

Břeclav

Řopík

duben 2002 - říjen 2002

Břeclav-Líbivá

1.4.2002 - 31.10.2002

Police nad Metují

Muzeum města Police nad Metují

Ilustrace k dětským knihám

červen 2002 - září 2002

Polná

Muzeum Polná

140 let pěveckého spolku Čestmír

1.5.2002 - 30.9.2002

Jak se žilo

1.5.2002 - 30.9.2002

Prace u Brna

Památník Mohyla míru

Napoleonské války a české země

11.4.2001 - do roku 2004

Praha

Galerie hlavního města Prahy

Dům U Kamenného zvonu

Otto Piene - the ZERO Experience

23.5.2002 - 29.9.2002

Dům U Zlatého prstenu

Mladý maso

3.7.2002 - 8.9.2002

Staroměstská radnice

Michal Pěchouček: Restaurace

u nemocnice

do 1.9.2002

Muzeum hlavního města Prahy -

expoziční budova

Garagesale. WWW. Works in process

... D3A.cz

do 30.7.2002

Sklo v Praze

27.6.2002 - 27.10.2002

Národní galerie v Praze

Valdštejnský palác

*Florentáné. Umění z doby
medicejských velkovodů*

1.5.2002 - 18.8.2002

**NG - Palác Kinských; sídlo Sbírky kresby
a grafiky**

Ladislav Novák

28.3.2002 - 21.7.2002

Jan Autengruber: Dílo

18.4.2002 - 21.7.2002

**NG - Sbírka mimoevropského umění;
Archiv Národní galerie v Praze, Praha 5
Kunisada**

15.6.2002 - 29.9.2002

**NG - Veletržní palác; Sbírka moderního
a současného umění a Sbírka umění**

19. století, Praha 7

New New Painters

11.4.2002 - 1.9.2002

Národní muzeum

Samizdat

6.6.2002 - 25.8.2002

České hrady a tvrze

12.6.2002 - 25.8.2002

Kabinet knižní kultury

Jan Kollár (1793-1852)

červen 2002 - září 2002

**NM - Historické muzeum -
Historická expozice - Lobkovický
palác**

Kde kraluje keramika

4.6.2002 - 18.8.2002

Karel Zeman: Mědirytiny a medaile

13.6.2002 - 21.7.2002

**NM - Muzeum české hudby -
Muzeum Antonína Dvořáka,
Praha 2**

Antonín Dvořák ve filatelii

15.5.2002 - do září 2002

**NM - Historické muzeum -
Tyršovo muzeum tělesné
výchovy a sportu**

Jak jsme otvírali okno do Evropy

21.3.2002 - 15.9.2002

**NM - Náprstkovo muzeum
asijských, afrických
a amerických kultur**

Cesty k bohům

15.5.2002 - 29.9.2002

Lidé ze země cedrů

13.6.2002 - 14.7.2002

Tváře Středního východu

27.6.2002 - 4.9.2002

Galerie Pokoutník

Na prahu syrské pouště

5.12.2001 - 30.11.2002

**Národní technické muzeum,
Praha 7**

Bugatti v českých zemích

23.4.2002 - 15.10.2002

Jaroslav Heyrovský

10.6.2002 - 28.7.2002

Dějiny po síti - dětské kresby

11.6.2002 - 7.7.2002

Památník národního písemnictví

Francouzský komiks: Nové směry

12.6.2002 - 15.9.2002

Letohrádek Hvězda, Praha 6

Minulost a přítomnost - výstava

o stavebním vývoji a rekonstrukci

letohrádku

duben 2002 - říjen 2002

tak či jinak, něco se děje, co mění tradiční svět. Někdy se zdá, že k nejnvýraznějším znakům jevu nazývaného globalizace patří relativně snadná dostupnost všeho. Především produktů a informací. Ale také myšlenek, názorů, teorií, hypotéz, požitků, návodů na dobrá i špatná řešení, nejintimnějších lidských prožitků, lidského utrpení Svět se zdá být vlastně jednoduchý, ať už zlý nebo dobrý. Tato zdánlivá přehlednost a jednoduchost ovšem živí vcelku pochopitelnou snahu o prosazování jediných – globálních – správných řešení, která lze šířit s pomocí – donedávna zcela nevidaných – komunikačních možností. Celý svět se stává jakoby tou mnohokrát vzpomínanou „globální vesnicí“, o níž denně podávají – zdánlivě zcela vyčerpávající – zprávu televizní stanice a internetové stránky. Obraz světa se tak ovšem dostává do rozporu se světem reálným, protože **reálný svět jednoduchý není!**

V tomto rozporu je ovšem obsaženo vážné nebezpečí. Dříve než jsme svět poznali a pochopili jej v jeho složitosti – zjednodušujeme jej. Dostáváme se tak do role jakéhosi „šíleného Einsteina“, neznalého fyziky, kterého napadla, vlastně ničím nepodložená, formulka $E = mc^2$ a správné je to, co se do této formulky vtěsna. Chápání světa na základě jeho zjednodušeného obrazu je vlastně také nesmyslné. Už proto, že zjednodušujeme nepoznané a zjednodušení je navíc odvozované převážně ze zkušeností západní civilizace, aniž říká něco významného o světě celém.

Složitost světa spočívá – mimo jiné – v tom, že jeho přítomnost a budoucnost záleží v mnohém na jeho minulosti. Minulosti, za níž při nejlepší vůli nelze udělat, někdy tak oblíbenou a žádanou, tlustou čáru. Lidská civilizace má totiž kumulativní charakter, minulost je v ní trvale přítomna. Bez poznání minulosti nelze světu porozumět a nelze se v něm tudíž ani vyznat. Poznávání minulosti je obtížné, občas i „bolí“ - ale nikdy nekončí. Minulé zkušenosti a materiální i duchovní hodnoty vytvořené za celé období existence lidstva se totiž, bohužel, **nestávají součástí genetické výbavy člověka. Musí být opakovaně a aktivně přenášeny z generace na generaci**, mají-li se generace současné ve světě optimálně orientovat a mají-li totéž umožnit i generacím ještě nenarozeným. To se také již tisíce let děje, i když úspěšnost tohoto pábení není příliš velká. Dokonce se zdá, že právě s globalizací spíše klesá. V minulých staletích, kdy využitelných informací a sdělení o světě bylo mnohem méně, pro mnohé platilo známé „vím, že nic nevím“. Dnes, informacemi zahlceni, mnozí propadají klamnému pocitu, že

vědí všechno. Nicméně v běhu dějin byly nalezeny různé metody pro uchovávání a poznávání paměti světa.

Co s tím mají společného muzea? Paměť je uchovávána na různých médiích, k nejnámější patří všechna média, na nichž jsou uchovávány slova a obrazy, počínaje přinejmenším skalními stěnami v Altamirě a konče elektronickými médii – ale také autentické, originální hmotné doklady. Tato média byla a jsou – podle toho, co víme, už nejméně 4,5 tisíce let – záměrně uchovávána v bibliotékách, pinakotékách, musaionech, archivech, kabinetech kuriozit, kunstkamerách – a posledních zhruba 200 let především v novodobých muzeích. V nich také – v celém civilizovaném světě – pracují tisíce kvalifikovaných odborníků, kteří jsou schopni – více nebo méně – dešifrovat ono poselství o přírodě a společnosti do využitelných poznatků o světě, poznatků, které zvyšují právě tu schopnost pochopit svět v jeho komplikovanosti - a optimálně se v něm orientovat.

Smyslem muzeí tedy není shromážďovat a uchovávat sbírky, jak se má obvykle zato, ale **s pomocí shromážděných a uchovávaných sbírek se podílet na přenosu oněch kulturních hodnot vytvořených za celou existenci lidstva z generace na generaci!**

Za to, tj. za přenos využitelných poznatků o světě, patří muzeím podpora z veřejných rozpočtů a za to by měly třeba také muzejníkům náležet odpovídající platy. Sbírkotvorná činnost je pouze nezbytným prostředkem, jak tento smysl naplnit! Kdyby to lidé dokázali jinými prostředky, nejspíš by nám mohlo být dnešní nákladné uchovávání a pracné využívání muzejních sbírek ukradené! Možná bychom uchovávali jen ty věci, které slouží pouze pro potěchu oka a ducha. Zatím ale ještě nikdo na jiný způsob přenosu kulturních hodnot, který by nahradil získávání poznatků z autentických hmotných dokladů, nepřišel.

Pokud tedy přijmeme tezi, že globalizace přispívá k ošidnému zjednodušování světa, **muzea jsou naopak schopna přispívat k poznávání světa v jeho složitosti, tj. světa s minulostí, současností a budoucností.**

Muzea ovšem rozhodně nemají tu moc, aby se stala nějakou hrází proti globalizaci. Dokonce ani nevíme, zda je dobře nějaké hráze vůbec stavět. Hodnocení globalizace se stále ještě nevymanilo z oblasti spekulací. Mohou však pohled na svět objektivizovat – a to není málo. **Pokud ovšem naznačený smysl své existence skutečně naplňovat mohou a umějí!**

V praxi to znamená:

- tvořit a spravovat sbírky – ono médium paměti – tak, aby jejich vypovídací schopnost byla co nejvyšší;
- zejména to ale znamená věnovat mnohem více pozornosti získávání relevantních poznatků o přírodě a společnosti z autentických dokladů – a prezentovat tyto poznatky spolu se sbírkovými předměty veřejnosti formou muzejních výstav, muzejních programů a muzejních publikací;
- v neposlední řadě to ovšem také znamená do muzejnictví investovat; využitelnost sbírek je totiž přímo úměrná jejich kvalitě, uspořádanosti, tj. např. i kvalitě deponitářů, odborné

kvalifikaci muzejníků, což souvisí i s jejich platy, s úrovní muzejního výstavnictví, muzejních programů a muzejních publikací; na základě toho, co jsem připomněl, je třeba tyto investice chápat jako investice nikoliv do „věcí starobylých“, ale do budoucí prosperity společnosti, která do značné míry závisí na osvojení si kulturních hodnot;

Naplňovat smysl muzeí znamená tedy využít jejich potenciál – a pomoci tak nahlížet svět v jeho rozmanitosti, složitosti a v souvislostech minulosti s přítomností a budoucností. Jako jistou protiváhu světa zjednodušeného nebo – chcete-li – globali-

Petr Kozák: Muzeum a společnost

Laskavému čtenáři zde předkládaná práce si „uzurpovala“ název semináře, který její autor navštěvuje během svého studia muzeologie na Slezské univerzitě v Opavě. Proč? Protože už samo pojmenování „Muzeum a společnost“ je jako stvořené pro úvahu nad úkolem, perspektivami a funkcí muzeí jako institucí ve struktuře dnešní společnosti. Uvažovat nad touto otázkou, což by mělo být prvořadým úkolem muzejníků, jeví se aktuální zejména proto, že je stále kolem nás prezentována existence jakési krize muzejnictví, slepá ulička, ve které se mají institucionalizovaná sídla múz nacházet. A právě o tom, zda krize je, či není, případně z čeho pramení a jaké by bylo možné řešení, bude i následující úvaha. Především přitom, že jde o subjektivní názory jednoho studenta muzeologie v kombinaci s historií. Proto si těchto několik řádků nechce a ani nemůže činit jakékoli spásitelské nároky. V případě lehkého exkurzu do historie prosím předem o omluvu za případné porušení zásad prezentace historických skutečností.

Nejprve mi dovoluji položit otázku, zda je tedy možno hovořit o krizi muzejnictví. Troufám si tvrdit, že pokud si dáte tu práci a projdete vybraná muzea třeba ve vašem regionu, navštívíte je v úterý, ve středu, ve čtvrtek, v pátek i o víkend, kdy je většina lidí doma a nejde do práce, a pečlivě si zaznamenáte počet a kvalitu návštěvníků (jako návštěvníky nelze dle mého názoru počítat školní a jiné hromadné výpravy, kdy v prvním případě jde, stručně řečeno, o ulití se ze školy, a ve druhém nelze zásadně vůbec hovořit o jakémkoli svobodném projeveném zájmu). A když pak své výsledky porovnáte s obdobným výzkumem provedeným na ulicích měst a obcí, kde chodcům položíte otázku, kdy byli naposledy v nějakém muzeu, popřípadě v jakém, dojdete k nápadně shodě nasbíraných čísel, vyjde vám, řečeno statisticky,

že drtivá většina populace nemá o neméně drtivou většinu muzeí zájem, ba že ani neví, jak vlastně fungují, že mají nějaké blíže nespecifikované deponitáře, ba už vůbec nemá ani tušení o nějaké nezastupitelné a velice specifické a potřebné jejich činnosti. Odpověď na otázku položenou ohledně existence krize muzejnictví tedy zní: „Ano, krize zde bezesporu probíhá.“ To bychom měli, nyní je ale bezpodmínečně nutné specifikovat blíže, o jakou krizi se to vlastně jedná, abychom byli schopni jednak se pokusit pochopit jádro problému a jednak najít z nastalé situace možné východisko. Odpověď je opět nasnadě. Jde o krizi vztahu mezi muzei a společností. Potom se musíme zákonitě ptát po příčině vzniku muzeí. Kdo je postavil, když o ně nikdo nejvíce zájem? Vraťme se zpět. Na následujících řádcích se pokusím ukázat, že krize ve vztahu muzea – společnost se v podstatě rovná krizi ve vztahu muzea – realita.

Nebudu se zde zdržovat popisem fenoménu uchovávaní věcí proti přirozenosti zániku na časové přímce jako výrazu osobitého přístupu ke skutečnosti. Vraťme se na počátek 19. století. Ideály rozumu a vědy, tak jak je formulovalo osvícenství, končí ve víru francouzské revoluce. V žádném případě však nepadá idea rozumu a vědy jako taková. Už ne rozum pro rozum. Osvícenství definitivně zbořilo všeobecnou autoritu víry v boha, která byla podryta už jeho předchůdci. Křesťanství je charakteristické vizí lepší zlaté budoucnosti v životě po smrti. Tento charakter víry přejalo i osvícenství, aby položilo základ k novému náboženství nového věku rozum. Ideál blaženého života byl nahrazen vírou v lepší zítřky, vizí pokroku. A pokrok měli zabezpečit svou činností klerici – vědci. Rozum a jeho věda měly vybudovat společnost bez předsudků, společnost fungující podle spolehlivého, z definic odvoditelného řádu. Věda byla strojem sama o sobě.

Bohuslav Reynek: Pieta v loďce
30.5.2002 - 6.10.2002

Poštovní muzeum

Libuše a Jaromír Knotkovi: Známková tvorba, kresby a ilustrace
20.6.2002 - 6.10.2002

Správa Pražského hradu - příspěvková organizace KPR

Letní mlčovna Pražského hradu

Jiří Kačer: Skulptury

30.5.2002 - 30.9.2002

Tereziánské křídlo Starého královského paláce

Švédská architektura 20. století

červen 2002 - srpen 2002

Uměleckoprůmyslové museum v Praze

Industrious Designers - přehlídka

současného designu z Izraele

25.5.2002 - 14.7.2002

Galerie Josefa Sudka

Jindřich Štýrský - Fotografie

18.4.2002 - 25.8.2002

Jan Lukas Pompeje/ Manhattan

7.6.2002 - 21.7.2002

Židovské muzeum v Praze

Galerie Roberta Guttmanna

Adolf Kohn - malíř pražského ghetta

6.6.2002 - 30.9.2002

Prachatice

Prachatické muzeum

Nová stálá expozice: Prachatice ve středověku (od 19. března 2002)

Prostějov

Muzeum Prostějovska

v Prostějově

To nejlepší ze sbírek muzea

dlouhodobá výstava

Svět tance očima Jiřího Jašky a Josefa Sudka

6.6.2002 - 21.7.2002

Český granát

27.6.2002 - 1.9.2002

Tři grafici českého symbolismu:

Kobliha, Váchal, Konůpek

25.7.2002 - 8.9.2002

Výstavní sál muzea Prostějovska

Vladimír Renčín: Karikatury

27.6.2002 - 1.9.2002

Předklášteří

Podhorácké muzeum

... a ta kráva mléko dává

30.4.2002 - 22.9.2002

Hrad Lelekovice - ze života

středověkých rytířů

19.5.2002 - 8.9.2002

Přerov

Muzeum Komenského v Přerově

Křehká krása

1.5.2002 - 8.9.2002

Hurá na prázdniny aneb konec školního roku v zrcadle dvou století

do 7.7.2002

Za naši samostatnost

do 7.7.2002

Eva Siblíková: Obrazy a grafika

do 28.7.2002

Povodeň 1997

10.7.2002 - 8.9.2002

Vladimír Hornyak: Obrazy

11.7.2002 - 4.8.2002

Přerov nad Labem

Polabské národopisné muzeum Bednárna

Putování po evropských skanzenech
15.5.2002 - 30.10.2002

Ze starých trhů a jarmarků
15.5.2002 - 30.10.2002

Světlo v domě
15.5.2002 - 30.10.2002

Přeštice

Dům historie Přešticka

Kouzlo drátu
12.2.2002 - 20.6.2002

Oživlá hlína
3.7.2002 - 29.9.2002

Gruntování našich babiček
3.7.2002 - 20.10.2002

Příbor

Muzeum

Příborští řezbáři
červen 2002 - říjen 2002

Paličkována krajka Jarmily Heimlerové
červen 2002 - září 2002

Příbram

Okresní muzeum Příbram -

Hornické muzeum

Galerie F. Drtíkova, Zámeček

*Pivní historie Města Příbram a hrací
karty s hornickou tematikou*
6.6.2002 - 31.7.2002

Bezobratlí, jak je neznáme
7.6.2002 - 31.7.2002

Radnice

Městské muzeum

120 let založení muzea v Radnicích
květen 2002 - říjen 2002

Rakovník

Muzeum T. G. M. Rakovník

Vladimír Vales: Paměť krajiny
17.6.2002 - 24.8.2002

Stará škola - výstava z depozitáře
25.6.2002 - 8.9.2002

Vladimír Komárek: Obrazy
27.6.2002 - 1.9.2002

Rabasova galerie

Václav Gatarik - Sochy
20.6.2002 - 27.8.2002

Výstavní síň na radnici
Josef Chrástka - Fotografie
27.6.2002 - 28.7.2002

Rokycany

Muzeum Dr. Bohuslava Horáka

Pletený košíček na sladký perníček
7.6.2002 - 1.9.2002

Miroslav Vácha: Krajina
13.6.2002 - 1.9.2002

Roztoky u Prahy

Středočeské muzeum

Hledání minulosti
celoročně

Čínské emaily
1.5.2002 - 28.7.2002

Jak rostliny léčí
1.5.2002 - 31.10.2002

Zoologie v ilustraci
5.6.2002 - 6.7.2002

Středočeské zámecké slavnosti
od 8.6.2002

Měla být motorem, který by společnost dotlačil až ke kýženému cíli definitivního vrcholu dějin. A cíl byl dosažitelný, ba co více, lidstvo znalo trasu přímého pochodu. Revoluce ve sladké Francii sice podupala sen o celosvětové univerzální civilizaci evropského rozumu, nezašlapala však vědu. Ta se už stala příliš cennou. Nové náboženství se již ujalo a rozum se rychle vrátil přes mrtvolu zaseté na polích napoleonské Evropy. Místo osvícenského elitářsko učeneckého univerzalizmu se však rozum a věda opřely o novou autoritu vzešlou z revolučního kvasu. Zrodil se moderní nacionalismus. Nové náboženství v čele se sakralizovaným nacionalismem a posvěcenou vědou podepřenou autoritou kultu rozumu ale zároveň potřebovalo podporu pro svůj růst a hlubší uznání. Potřebovalo propagaci sama a svých úspěchů. Věda přinášela důkazy o skvělé národní minulosti, dodávala argumenty a prostředky pro potřeby bojů ve jménu národních zájmů s těžko zastíranými politickými cíli. Nové národní vědecké úspěchy se staly důkazy o nezvratitelném přínosu národa celoevropské pospolitosti. Krédo doby bylo „Co dal, dává a dá ten který národ Evropě a lidstvu“. Věda se stala důležitým prostředkem a nástrojem národní sebeidentifikace. Bylo potřeba ukázat a ukazovat vznikajícím národům fikci o prastarosti konkrétní národní společnosti. Bylo nutné vymezit národ v protikladu k národům jiným, což je nejspolehlivější prostředek identifikace proklamované svébytnosti, danosti a neopakovatelnosti komunit etnického charakteru. Mezi co do významu přední chrámy nové víry patřila i vznikající muzea. Splňovala svůj účel, společnost je potřebovala jako správce atributů své osobitosti, potažmo kulturní vyspělosti. Muzea se stala centry uctívání nového všeobecného kultu a jako střediska národní výchovy a ukazatel národní tradice pronikla až do nejnižších vrstev společnosti. Mnoho věřících se podílelo na výstavbě nových chrámů. Muzea vyrostla z potřeb konkrétní společnosti v konkrétní historické situaci. Vazba muzea – společnost byla pevná. Z okolnosti vzniku muzeí ale pramení i zárodky jejich dnešního krizového stavu.

Jak říká Dušan Třeštík: Věda byla jako katedrála. Její plán byl znám a vědci donekonečna otesávali kameny určené na její stavbu. Víze stálého pokroku byla jasná. Během doby se ale situace změnila. Vědci stále opracovávají své kameny, plány katedrál se však ztratily někde mezi zákopy první světové války a Osvětímí. Víze o stálém pokroku je iluzí v konfrontaci s ekologickou situací naší planety a se zradou víry v humanitní podstatu lidské civilizace. Muzea se tak dostala

do slepé uličky. První zásah dostala s pádem sakralizované vědy. Věda se zesvětšila a muzea se dostala do pozice chrámů bohů, ve které již nikdo nevěří. Mnohem silnější ranou se však stal nezadržitelný proces globalizace, který zpochybnil donedávna absolutně platný národnostní princip, budovaný na vzájemné nacionální odlišnosti a na nutné dávce národně-komunitní uzavřenosti. Komunity se otevřely, staré bariéry padly a lidé už ztrácejí zájem na udržování jakýchsi „národních hodnot“, které byly, ostatně jako petrifikované fosilie, vyňaté z vývoje pod záminkou ochrany původní neměnné čistoty změněny v nepružné zastarávající fetiše. Muzea většinou nereagovala adekvátně na změnu situace a ponechala si svůj starý ráz odpovídající již uběhlé době. Z instituce vyšle z potřeb společnosti se tak stala často nechápajícími mamuty, přešlapujícími na místě. Samozřejmě se hledali a hledají viníci současného stavu muzejnictví: akulturní barbarizovaná přítomnost v protikladu s hodnoty chápající minulostí, peníze, tupost davů, masový vliv médií atd. Jak všechna tato moralizující prohlášení znějí věrohodně, to posuďte sami. Proč se hledá viník ve společnosti a ne v muzeích? Ne společnost pro muzea, ale muzea pro společnost! To je jádro celého problému. Nejde o to přitáhnout návštěvníky barovými pulty či pozlacenými záchodky. Každý rozumný člověk si přece na pivo nebo whisky zajde do hospody a ne do muzea. Musíme si položit otázku, proč se člověk cítí nesvůj mezi hromadami kamenů, kostí, krojů či zbytky hrobů. Jde zde o lidský přístup. Lidský v tom smyslu, že muzea se musí konečně začít dívat na svět kolem sebe, na lidi, co kolem jeho zdí chodí každý den do práce či po nákupech. V tomto pohledu snad tkví kus postmoderního vnímání světa. Nemažovat si víze různých budoucností, ani neplakat nad zašlou minulostí pokolení zlatého vejce. Musíme se dívat na přítomnost, a to bez falešného mentorování a moralizování, bez vztyčeného prstu, který je cítit vším možným, jen ne pochopením problémů přítomnosti. Velkou chybou a hlavním problémem muzeí je přece právě to, že kdyby se teď hned vrátilo 19. století, tak by ihned mohla fungovat bez jakékoliv změny! Na adresu muzeí tedy volejme: „Přibudte se!“

Tato situace samozřejmě neplatí obecně pro veškerá muzea na celém světě. Záměrně zde zcela vypouštím rozvojové země, jejichž muzejnictví z valné části prožívá své 19. století teprve nyní. Soudím, ale je to jen má domněnka, že v podobné situaci jsou i muzea v USA. Každý imigrant, který se dostal do USA, se samozřejmě zároveň do značné míry

vzdal své etnicity a nechal se přetavit v americkém kotli, aby z něj vylezl jako pravý „Američan“. Samotný americký národ je ale dle mého názoru doposud jen fikcí a zbožným přáním učebnic. I zde je tedy třeba výchovných muzeí 19. století. Celá tato úvaha se měla týkat převážně našeho českého, potažmo západo- a středoevropského muzejnictví.

Není samozřejmě pravdou, že by všechna muzea nepřitahovala návštěvníky. Např. ke špičkově vybaveným technickým muzeím, ke skanzenům prezentujícím skutečnost in situ a k muzeím praktikujícím netradiční výstavní postupy nejsou lidé tak apatičtí. Nechci do této skupiny zařazovat kolosy typu British Museum, které přitahuje hordy turistů dychtících pouze spatřit na vlastní oči např. staroegyptské mumie. Soudím, že právě svrchu jmenovaná muzea splňují požadavek blízkosti člověku. Nebát se. Projít se starou vesnicí, vyzkoušet si nějaký fyzikální pokus či se podívat na pradědečka tatínkova auta. Necítit se jako v kryptě, kde každý hluk vyvolá nežádoucí pozornost. Podívat se na Asterixe, kterak nám prezentuje podobu skutečného keltského domu v oppidech Galie Caesarových časů. Proč by k tomu ostatně právě Asterix nemohl být kompetentní. Dnešní člověk nechce prostě jen vidět fetiše naší zašlé slávy, ideálního venkova starých časů, pravého češství či přírodního bohatství vlasti. Nechce tyto objekty nehybné. Muzea dnes musí být v

prvé řadě divadly, musí nechat své herce, dosud staticky uložené ve světě vitrín a depozitářů, hrát. Dejme výstavám dynamiku. Ne selekce a teaurace, ne verdikt jakékoli vědecké komunity, ale teprve společnost dává artefaktům a reprezentantům minulosti, předmětům nesoucím hodnotu muzeality cenu! Jakýkoli objekt uchovaný v muzeu nemá žádnou hodnotu, pokud mu ji společnost neposkytne. Cena daná od vědce muzeum nestojí. Bez stanovení hodnoty je pak depozitář nutně jen skladem a muzeum je institucí bez legitimacy vlastní existence. Musíme dát svému depozitárnímu arzenálu dynamiku, musíme společnost přesvědčit o hodnotě zajišťovaných reprezentantů různých skutečností. Musíme muzeím zajistit dar legitimacy od společnosti. Dnešní společnost není horší ani lepší než stovky minulých či budoucích. Je stejná a má stejné právo na vlastní sny a na prostředky jejich realizace. Ať se muzea stanou jedním z takových prostředníků. **M u z e u m** v tradiční podobě požadavky kladené společností nesplní a ani splnit nemůže. A toto je krize muzejnictví. Odhodit berle a postavit se na vlastní nohy. To je jediné východisko. Ne nedostatek kaváren, peněz, techniky atd. Ne nedostatek videí, ale idejí schopných oslovit živého člověka. Muzeum je dnes bohužel často samo exponátem ve vitrině 19. století, a to zajímá jen historiky.

NOVÉ STÁLÉ EXPOZICE

Neživá příroda Znojemska aneb na okraji českého masivu

V prostorách bývalého minoritského kláštera na ulici Přemyslovců zpřístupnilo Jihomoravské muzeum ve Znojmě dne 29. května 2002 novou expozici Neživá příroda Znojemska. Ta původní byla uzavřena před více jak dvěma roky v souvislosti s připravovanými rekonstrukcemi sítí, výměnou oken a dalšími stavebními úpravami.

Expozice představuje neživou přírodu Znojemska v jejích charakteristických rysech. To, co vtisklo krajině jedinečný ráz je především existence geologického rozhraní mezi prvohorním Českým masívem a třetihorní karpatskou předhlubní a sítí meandrujících vodních toků obnažujících v hlubokých zářezech údolí profily dílčími jednotkami krystalinika.

Ačkoliv má expozice výrazně regionální zaměření, v jejích jednotlivých částech jsou vysvětlovány i některé základní a obecně platné pojmy z oborů geologických věd.

„Podivné kameny“ vystavené ve vstupní části expozice představují drobné geologické objekty z minerálů a hornin (např. valoun, hranec, vrása, žíla), s nimiž se člověk setkává v přírodě, aniž by tušil, co všechno mohou o místě prozradit. Krátký komentář vysvětlující jejich vznik pak ukazuje kámen jako měnící se součást přírody.

Po úvodní části expozice, v níž jsou představeny endogenní a exogenní síly, vysvětleny pojmy hornina a minerál a některé jejich vlastnosti, následuje regionálně geologické téma věnované stavbě krystalinika na jihovýchodním okraji Českého masívu. Schematicky jsou v něm popsány dílčí jednotky krystalinika a jejich horninová náplň. Mezi prezentovanými vzorky hornin je nejpčetnějším souborem zastoupeno moldanubikum, které tvoří podloží největší části území. Ruly, ortoruly, migmatizované ruly, amfibolity, různé mra-

Rožnov pod Radhoštěm Valašské muzeum v přírodě, národní kulturní památka

Dřevěné městečko

Valašský rok

6.7.2002 - 7.7.2002

Pekařská sobota

13.7.2002 - 13.7.2002

Hejův nožik

20.7.2002 - 20.7.2002

Anenská pouť

28.7.2002 - 28.7.2002

Pustevny

Den slovanské vzájemnosti

5.7.2002 - 5.7.2002

Rumburk

**Okresní muzeum Děčín -
pobočka Rumburk**

*Vladimír Cejnar - loutky, reliéfy,
karikatury*

červenec 2002 - srpen 2002

Rýmařov

Městské muzeum v Rýmařově
*Letadla československých pilotů 1939-
1950*

19.7.2002 - 1.9.2002

Semily

Muzeum a Pojizerská galerie

*Vítězslava Klimtová - strašidla, loutky,
kresby*

1.6.2002 - 1.9.2002

Galerie

Jindřich Štreit - "Brána naděje"

12.6.2002 - 25.8.2002

Skuteč

Městské muzeum

Václav Zeman: Obrazy a ilustrace

29.6.2002 - 8.9.2002

Slavkov u Brna

Historické muzeum

*Zámek Slavkov u Brna a Památník Mohyla
míru u obce Prace*

Napoleonské války a české země

10.4.2001 - do prosince 2004

Soběslav

**Rožmberský dům - pobočka Husitského
muzea v Táboře**

Ukrajinská vesnice na přelomu tisíciletí

11.6.2002 - 21.7.2002

Josef Vízner - Obrazy

24.7.2002 - 25.8.2002

**Smrčkův dům - pobočka Husitského
muzea v Táboře**

*Božena Pivoňková, Helena Koutenská,
Anna Vlčková - výšivky, paličkované*

doplňky, patchwork

2.7.2002 - 31.7.2002

Sokolov

Okresní muzeum Sokolov

Paličkováň krajka

červen 2002 - srpen 2002

Čeští malíři 19. a počátku 20. století

na pohlednicích

červenec 2002 - srpen 2002

Sovinec

Hrad Sovinec

Mláďi na hradě - tvorba studentů

vysokých uměleckých škol

od 1.6.2002

Stěbořice

Arboretum Nový Dvůr

Umění mezi květy
květen 2002 - září 2002

Strakonice

Muzeum středního Pootaví

Kapitulní síň
Papírový svět
25.6.2002 - 15.9.2002

Výstavní síň

Mezinárodní výstava dětských
výtvarných prací - Lidice 2002
4.6.2002 - 21.7.2002

Zámecká galerie

Růžena Majerová: malba na hedvábí,
keramika, sklo

14.5.2002 - 14.7.2002

Pavel Vandas, Alfréd Kindler: obrazy,
akvarely

16.7.2002 - 8.9.2002

Strážnice

Městské muzeum

Fotografie J. Horáka ze strážnických
slavností

červen 2002 - srpen 2002

Svitavy

Městské muzeum a galerie

Černá a bílá
11.6.2002 - 7.7.2002

Šlapanice

Muzeum Šlapanice

Příběhy věcí - restaurované sbírkové
předměty ze sbírek Okresního muzea

Brno - venkov

3.7.2002 - do srpna 2002

Šumperk

Okresní vlastivědné muzeum

Ruské malířství ze sbírek GVU
v Ostravě

26.6.2002 - 1.9.2002

Žena v proměnách času

červen 2002 - září 2002

Tábor

Galerie AD 1551

Rumunsko 01

květen 2002 - červenec 2002

Tachov

Okresní muzeum

Poutníkem po rozhlednách
od 11.6.2002

Proměny dřeva

19.6.2002 - 30.9.2002

Z archivu Hynka Altmana III

červen 2002 - srpen 2002

Telč

Muzeum Telč

Justiční sál telčského zámku

Výstava obrazů místních výtvarníků

červenec 2002 - srpen 2002

Teplíce

Regionální muzeum

Bronzový věk v Podkrušnohoří

18.5.2002 - 18.8.2002

"Můj nejmilejší skvost jest moje
domácnost"

28.5.2002 - 15.9.2002

mory, skarny a hadce vznikly v podmínkách vysokého stupně metamorfózy. Moravikum zastoupené především intenzivně zbrádnělými slídnatými rulami s granátem, bitešskou ortorulou a menšími tělesy mramorů, vystupuje v území mezi moldanubikem a vyvěřelinovými tělesy dyjského a brněnského masívu. Stavbu jihovýchodního okraje Českého masívu doplňují ještě dvě malá krystalinika připomínající svým petrografickým obsahem moldanubickou i morávní část krystalinika. Jejich pozice na samém východním okraji Českého masívu je někdy vysvětlována tektonickým přesunutím moldanubika a moravika od západu k východu. Krhovické krystalinikum tak tvoří východní křídlo tzv. dyjské klenby. Součástí krystalinika miroslavské hrástě jsou navíc ještě vyvěřeliny brněnského masívu.

Druhý oddíl expozice je současně i místem prezentace části mineralogických sbírek. Minerály jsou vystaveny ve skupinách podle geneze. V samostatných vitrínách jsou představeny minerály vyvěřelin, pegmatitů, hydrotermálních žil a minerály metamorfitů. Do prezentované kolekce byly vybrány ukázky minerálů z regionu, z území našeho státu i z klasických nalezišť ve světě.

Zatímco druhý oddíl expozice je celý věnován krystaliniku a endogenním procesům, nosným tématem třetí části jsou exogenní síly a s nimi související vznik sedimentů, zvětralin a zapojení živých organismů do geologických cyklů. I tato část expozice má regionální obsah. Sedimentární pokryv na Znojemsku představují trosky prvohorních usazenin vázané na struktury související se zlomy Boskovické brázd. Plošně nejrozsáhlejší jsou však uloženiny třetihorních mořských transgresí v karpatské čelní hlubině. Mineralogické téma po-

kračuje ukázkami nerostů, s nimiž se můžeme setkat v sedimentech nebo v zóně zvětrávání. Vedle nerostů a hornin jsou charakteristickým znakem některých usazenin také zkameněliny. Život jako významný geologický faktor je vzpomenuť v jedné ze samostatných vitrín.

Součástí nové expozice je i malá prezentace zaměřená na moravské vltaviny. Tato přírodní skla vznikla před 15 miliony let po katastrofické srážce Země s meteoritem. Na Znojemsku byly vltaviny nalezeny v 60. letech minulého století. Zpřístupněná část sbírky doplněná o ukázky tektitů také z jiných částí světa patří u nás k těm největším.

Vedle tradičních sbírkových předmětů (horniny, minerály, zkameněliny) byly v geologické expozici nově uplatněny také otisky profilů z několika neogenních odkrytů.

Nově koncipovaná expozice neživé přírody shrnuje poznatky o geologické stavbě území na jihu Moravy. Širšímu okruhu návštěvníků se expozice snaží přiblížit přírodní procesy ovlivňující v čase proměny neživé přírody a poukázat na existující vztahy mezi organickými a anorganickými složkami životního prostředí. Vzhledem k tomu, že hranice probíhající mezi základními geologickými jednotkami Český masív – Západní Karpaty je významnou strukturou v geologické stavbě Evropy, geomorfologickým rozhraním mezi Českomoravskou soustavou a vněkarpatskými sníženinami a hranicí mezi dvěma bioprovinciemi, návštěva nové expozice se může stát východiskem nejen pro terénní geologické exkurze, ale i pro exkurze s biologickou tematikou.

Vznik expozice Neživá příroda Znojemska podpořilo finančním příspěvkem Ministerstvo kultury České republiky.

Kabinet chmelových známek

Dne 19. května 2002 byla v Regionálním muzeu K. A. Polánka v Žatci slavnostně zahájena unikátní stálá expozice s názvem Kabinet chmelových známek. K žateckému regionu chmel a tedy i chmelové známky neodmyslitelně patří. Vystavované chmelové známky představují nejucelenější soubor tohoto typu účelových známek. Účelové známky jsou vlastně peněžní náhražky, které jen výjimečně a lokálně přejímaly některou funkci peněz. České chmelové známky tvoří druhou nejpoběžnější skupinu účelových známek. Společně s robotními a důlními známkami patří do kategorie pracovních známek, jejichž nominální hodnota zní na určité množství odvedené práce hodnocené časově nebo úkolově. Chmelové známky sloužily jako doklad o nače-

saném množství syrového chmele a na konci sklizně se podle jejich počtu vydávala mzda.

Jádro vystavovaného souboru tvoří strojní čili odborně vyrobené chmelové známky. Za dobu vzniku prvních odborně ražených chmelových známek bývá považován konec 19. století. V Praze razily známky na chmel firmy Karnet a Kyselý a I. B. Pichl. V Žatci je třeba na prvním místě uvést rytecký a ražební závod Rudolf Lässig. Žatecký závod byl nejvýznamnějším výrobcem chmelových známek v Čechách, neboť z celkového počtu více než 1800 evidovaných kovových chmelových známek představují jeho produkty 69,2% oproti 14,2 % přiděleným druhému nejvýznamnějšímu výrobcí těchto ražeb, žižkovské firmě Karnet a Kyselý. Vedle odborně raže-

ných „chmelovek“ existovaly také kovářské chmelové známky, plastové známky a známky z lepenky a papíru, rovněž tyto chmelové známky jsou ve výstavě zastoupeny.

Výstavu tvoří více jak 600 exponátů z různých obcí chmelařské oblasti. Hlavním autorem expozice je Marek Cajthaml, předseda pobočky České numismatické společnosti v Chomutově. Výsledkem jeho čtyřletého bádání je také publikace „České

chmelové známky“ (ČNS Chomutov 2001). M. Cajthaml zdůrazňuje jedinečnost fenoménu „chmelovek“, mající v evropském prostoru svou obdobu pouze na teritoriu Bavorska, ovšem v počtu nesrovnatelně menším. Nová stálá expozice v žateckém muzeu je určena pro širokou veřejnost. Návštěvníci mají k dispozici také katalog výstavy, který vznikl díky finanční podpoře chmelařských firem.

A. Zinnerová

Stará štola na zlato u Jílového zpřítomněna veřejnosti

Z Regionálního muzea v Jílovém u Prahy je hlášena nová turistická atrakce, zvláště pro milovníky podzemí: ve zdejších zlatonosném revíru, historicky nejdůležitějším v ČR, se podařilo zpřístupnit jedno staré důlní dílo, štolu sv. Josefa v Dolním Studeném. Otevřeno bude v období duben–říjen o sobotách, nedělích a svátcích 9–16 hod., ostatní dny po předchozím objednání v muzeu (nejlépe telefonicky) alespoň týden předem. Letošní sezóna byla zahájena již o Velikonocích v sobotu

30. března 2002. Prohlídka začíná každou půlhodinu „fasováním“ ochranných pomůcek – přilby a pláště. Obě pomůcky v podzemí brzy oceníte. Protože jde o staré důlní dílo ražené na čelbě vždy jedním horníkem, nejednou vás přilba ochrání od boule na hlavě, pláštěm se o stěnu neotře jen ten nejhubejší a nejšikovnější. Prohlídka bohužel není možná pro handicapované spoluobčany a osoby trpící klaustrofobií. Ve štole je celý rok teplota okolo 8 stupňů Celsia, ohřát se zde tedy můžete jen v zimě.

Ivo Nevečeřal

Z VÝSTAVNÍCH SÁLŮ

Bohuslav Reynek (1892–1971): Pieta v loďce Památník národního písemnictví – Letohrádek Hvězda 31. května – 6. října 2002

Výstava představuje na sto padesát grafických listů, kreseb a lino rytů z výtvarného díla, které vytvořil básník, grafik a překladatel Bohuslav Reynek, převážně v Petrkově u Havlíčkova Brodu. Jeho dílo včetně překladů, zejména francouzských, německých a rakouských básníků expresionismu, patří k živým hodnotám české literatury a výtvarného umění a je známo především v kontextu česko francouzských kulturních vztahů utvářejících se v první polovině 20. století.

Výstavu pořádá Památník národního písemnictví na Strahově v rámci projektu Česká sezóna ve Francii 2002, Městský úřad Praha 1, pod záštitou starosty Prahy 1 Jana Bürgermeistera a ve spolupráci s kurátorkou francouzské části výstavy, Annick Azimour, ředitelkou česko-francouzského spolku Romarin, jenž sdružuje přátele Bohuslava Reynka a jeho ženy Suzanne Renaud.

Výstava se soustřeďuje na vzájemné souvislosti básnického a grafického díla Bohuslava Reynka a pokouší se je nově interpretovat. První a druhá kapitola výstavy s názvy Setba samot a Advent uvádějí jeho rané dílo z dvacátých až třicátých let s grafickými listy, které zachycují obrazy krajin, dvora a zátiší

z jeho rodného stavení v Petrkově, ale také první biblické náměty Narození Páně a Kalvárie. Ve třetí kapitole nazvané Job se ženou jsou vystaveny grafické listy z čtyřicátých a padesátých let, suché jehly z grafického cyklu Job (1948–1950) a cyklu Don Quijote (1954–1956), zpřítomňující podobnost života básníka a jeho ženy.

Centrální část s názvem Pieta v loďce ukazuje vnitřní vztahy Reynkova básnického a grafického díla, zejména básní a grafických listů s biblickými náměty, jejichž existenciální významy tvoří živou páteř jeho díla. Pátá kapitola s názvem Ecce Homo a zahrada vyústí do volného souboru grafických listů s motivy petrkovské zahrady a okolní krajiny Vysočiny; představí téma Ecce Homo jako spojitý kmen a východisko básnických a grafických obrazů, které odkrývají sakrální významy zakotvené v přirozeném světě, na něž odkazují Reynkovy grafiky i slova jeho básní.

Výstava proběhne v jedinečném architektonickém prostředí renesančního letohrádku Hvězda, jenž patří k oblíbeným výletním místům Pražanů a připoutává zájem návštěvníků Prahy. Výtvarné řešení výstavy dotváří optické i prostorové podmínky této originální stavby. K výstavě vychází česko francouzský katalog, vydaný

Terezín

Památník Terezín, národní kulturní památka

Utrpení v letech nacistické okupace na poštovních známkách
11.4.2002 - 30.9.2002

Malá pevnost

Pocta Robertu Desnosovi
13.6.2002 - 15.11.2002

Bohumil Lonek - Lidské stíny
červenec 2002 - prosinec 2002

Trutnov

Muzeum Podkrkonoší

Z muzejních depozitářů
13.6.2002 - 13.10.2002

Třebíč

Západomoravské muzeum v Třebíči

Zbraně z depozitářů muzea
20.6.2002 - 24.10.2002
Ludmila Seefried-Matejkova: Dílo
4.7.2002 - 3.11.2002

kaple

Svět hasičských modelů
6.6.2002 - 7.7.2002

Třešť

Muzeum Třešť

Život v Třešti před sto lety
květen 2002 - srpen 2002

Třinec

Muzeum Třineckých železáren a města Třince

Galerie Na schodech
Petr Bednář: Smalt v obrazech
od 3.5.2002

Turnov

Okresní muzeum Českého ráje

Umělecké kovářství
11.4.2002 - 29.9.2002
Řezbářství - Víc než řemeslo
14.6.2002 - 7.7.2002
Symposion 2002
9.7.2002 - 8.9.2002
Šperk a drahokam - XIV: mezinárodní šperkařské sympozium
9.7.2002 - 20.7.2002

Týn nad Bečvou

Hrad Helfštýn

Železná cesta
6.4.2002 - 28.10.2002
Společení pro divadlo a šerm TILIA
1.7.2002 - 31.7.2002

Odplata - představení skupiny historického šermu Buhurt
5.7.2002 - 6.7.2002

Vystoupení skupiny historického šermu Erebus

13.7.2002 - 13.7.2002

Hradní bál

27.7.2002 - 27.7.2002

Týn nad Vltavou

Městské muzeum

M. Mezera - fotografie
červenec 2002 - srpen 2002

Výstava loutek
červenec 2002 - srpen 2002

Uherské Hradiště Slovácké muzeum

Výstava k letní filmové škole
13.6.2002 - 1.9.2002

Galerie Slovákého muzea

Marie Uhlířová - Šperky

30.5.2002 - 11.8.2002

Jan Pospíšil - Obrazy

30.5.2002 - 15.9.2002

Marie Blabolilová - Obrazy

30.5.2002 - 15.9.2002

Uherský Brod

**Muzeum Jana Amose
Komenského**

100 let Muzea J. A. Komenského
do 24.10.2002

Z historie práva útrpného

14.6.2002 - 22.9.2002

František Peňáz (1912-96): Obrazy

21.6.2002 - 1.9.2002

Úpice

**Městské muzeum a galerie Julie
W. Mezerové**

Vilém Pokorný - obrazy

21.5.2002 - 30.8.2002

Ústí nad Labem

Muzeum města Ústí n. Labem

Cesta k sobě

29.5.2002 - 24.8.2002

Ústí nad Orlicí

Výstavní síň

Přáctvo

16.5.2002 - 28.7.2002

Ústeckými uličkami

20.6.2002 - 30.12.2002

Letní muzejní cestování

26.6.2002 - 6.9.2002

Valašské Klobouky

Městské muzeum

Lojza Baránek - život a dílo

červen 2002 - červenec 2002

Varnsdorf

**Okresní muzeum Děčín -
pobočka Varnsdorf**

Dítě v ohrožení

červenec 2002 - srpen 2002

Galerie na ochozu

Výtvarná soutěž žáků základních

a středních škol a SOU

červenec 2002 - srpen 2002

Velvary

Městské muzeum

Tomáš Vosolobě: Obrazy a kresby

7.6.2002 - 25.8.2002

Veselí nad Lužnicí

**Muzeum - pobočka Husitského
muzea v Táboře, Weisův dům**

Veselí n. L. a Mezimostí na

pohlednicích

12.6.2002 - 7.7.2002

Jan Dvořák - Obrazy z jižních Čech

10.7.2002 - 4.8.2002

Veselí nad Moravou

**Městské muzeum Veselí nad
Moravou**

Fotografie Ferdinanda Bučiny a kroje

z Hornáčka

14.7.2002 - 27.9.2002

Veselý Kopec

**Soubor lidových staveb Vysočina
- Veselý Kopec**

Veselokopecký jarmark

20.7.2002 - 21.7.2002

s podporou francouzského institutu v Praze a společnosti Gallery, který bude provázet i její reprízu ve Francii, kde by se měla výstava uskutečnit ve

dnech 2.-30. listopadu 2002 ve výstavních prostorách Galerie Jules Salles v Nimes.

– dle zaslaných materiálů

Sklo v Praze

**Za poklady ze sbírek Muzea hlavního města Prahy
Muzeum hlavního města Prahy
27. června - 27. října 2002**

Od založení muzea v roce 1881 byla postupně shromažďována v jeho depozitářích unikátní sbírka skleněných předmětů, jejichž historická a umělecká hodnota je nevyčísitelná. Poprvé od založení muzea jsou nejkrásnější předměty z této sbírky představeny veřejnosti. Je to jako by se otevřela jeskyně s poklady, které jsou zcela ojedinělé i v evropském měřítku. Většina vystavovaných předmětů pochází ze sbírek Muzea hlavního města Prahy, ale zejména v nejstarších oddílech bylo nutné doplnit výstavu i předměty, které laskavě zapůjčily Uměleckoprůmyslové muzeum, Národní muzeum, Státní ústav památkové péče, Správa Pražského hradu a Archeologický ústav v Praze.

Výstava je koncipována jako příběh setkávání se města a jeho obyvatel se sklem v mnohosti jeho podob. Od prvních skleněných korálků, používaných jako amulety, k vysokým štíhlým gotickým číši, tenkostěnným renesančním pohárkům, masivním tlustostěnným sklům baroka, barevným sklům 19. století až k funkcionalistickým pohárům a současné produkci. Právě proměny setkávání se města a skla jsou osou celé výstavy, která tak ukazuje jednu z mnoha tváří života města a jeho každodennosti v materiálu, který je více než jiné spojen právě s českými zeměmi. Výstava nesleduje důsledně jen pražskou produkci, ale zachycuje v širších souvislostech sklo i jako součást vybavení pražských domácností, jako prvek architektury či jako umělecké dílo, které se stává nedílnou součástí města.

V části věnované nejstarším nálezům skla nepochybně upoutá vedle keltských korálků a náramků také francký pohár z 5. století n. l. V expozici středověku to jsou zejména vysoké štíhlé číše českého typu pocházející z pražských archeologických nálezů a středověká vitráž z kostela ve Stodůlkách. V oddíle věnovaném renesanci je představeno široké spektrum typů nápojového skla a pestrost jeho tvarů a dekorů dokumentuje i vitrána s fragmenty těchto skel.

Velký oddíl představuje expozice barokního dutého skla, obrazů na skle, osvětlovadel a zrcadel. Mnohé unikáty jsou zde vystaveny vůbec poprvé. Pozornost upoutá nepochybně skupina skel z konce 17. století se zatavenými rubínovými nitkami, dvoj-

stěnky - sklenice s rytou zlatou fólií mezi dvěma skly, dále je to velká skupina skel malovaných a rytých z řemeslnického prostředí, skupina rokokového malovaného mléčného skla napodobujícího porcelán apod. Z jednotlivých předmětů nepochybně upoutá pozornost deska pro vitrografii (tisk ze skleněné plochy) s nepomocenskými motivy z konce 18. století, naprosto ojedinělá podmalba skládající se z několika vrstev vytvářejících perspektivní pohled do krajiny s biblickým výjevem z přelomu 18. a 19. století a také barokní zrcadla či ověsková lampa.

Nejrozsáhlejší celek výstavy tvoří skla z doby od konce 18. století zhruba do 60. let 19. století, která dokumentují pozvolný výtvarný vývoj českého skla od empirie přes biedermeier po styl druhého rokoka. Zde lze zmínit mezi několika desítkami skel s vedutami Prahy například výrobky z dílen vynikajících vídeňských malířů skla první poloviny 19. století, soubor nesmírně křehkých předmětů z vinutého skla (domácí oltářík, obrázky, skříňka na hodiny), obrázky ze skleněných tyčinek a skleněné drti, obrazy na skle, zrcadla, upomínkové číšky z lázeňských měst, pačičí klec z bílého zakaleného skla z doby kolem poloviny 19. století, malované výplně do nábytku z počátku 19. století, číšky ovínuté voskovými nitkami nebo skleněné domino. Zcela výjimečným exponátem je číška ze čtyř vrstev sklovin s probrušovaným dekorem ze 40. let 19. století. Výstava představí také velmi zřídka vystavované sklomalby a vitráže z 19. století, mezi kterými zaujme patrně nejvíce vitrážové okno z bývalé vršovické radnice.

V oddíle věnovaném období zhruba od 70. let 19. století do 40. let 20. století nepochybně upoutají skla v historizujících stylech a příležitostně poháry meziválečného období. Jsou zde zejména novověké mozaiky z pražských dílen, pro úplnost dochování je cenná i souprava na víno pražského pěveckého spolku z roku 1869, je zde pohár vítěze fotbalové ligy let 1937–1938 z dílny Emila Šprachty nebo váza k výročí Pražské plynárny. Tato část výstavy návštěvníkům přiblíží i běžné užitkové sklo, které bylo ve zmíněném období součástí každodennosti Pražanů.

Expozici meziválečného

sklářství doplňuje „biograf“, ve kterém jsou promítány dokumentární filmy ze 30.–40. let, vztahující se k pražským sklářským dílnám a k českému sklářství. Tyto filmy laskavě zapůjčil Národní filmový ústav.

Poslední část výstavy je věnována pražskému sklu po roce 1945 a dominují jí tři práce významných výtvarníků – Stanislava Libenského, Bohumila Eliáše a Jiřiny Žertové. Poněkud netradičním exponátem je i skleněná tvárnice z pláště Nové scény Národního divadla, kterou zná v této podobě jen málokdo. Výstava je ukončena pohledem do současnosti pražského sklářství a obchodu se sklem, kde jednotlivé firmy reprezentují hlavní sklářské obory zastoupené v Praze - výrobu ozdobného plochého skla a výplní (společná expozice firem Glarea, sklářský ateliér a Pelechovská sklárna, s r.o.), luxusní duté sklo s motivy Prahy (Moser, a. s.), produkci hutního barevného skla (Galerie Sklo Petr, s. r. o.), produkci lisovaného a užitkového nápojového skla (Sahm, s. r. o., Sklárna Heřmanova Huť), výrobu surovin pro sklářský průmysl (Krátoska - Chemin), sklenářství (Sklenářství Pudil), výrobu skleněných figurek (Glass Dudek) a výrobu vinutého a laboratorního skla (Jech a Mareš). Zástupcem současných pražských výtvarníků je Bohumil Eliáš.

Zajímavý je soubor skleněných a jiných předmětů, které muzeum získalo od Společenství praž-

ských sklenářů, představeného v oděle věnovaném sklářským společenstvím od středověku do 20. století. Jsou zde zejména různé poháry, dále cechovní pokladna ze 17. století či cínová miska s postavou sklenáře. Vztah k pražským sklářům má i barokní holba s vyobrazením skláře prodávajícího pohár šlechtici. Medailón s touto rytinou je logem celé výstavy.

Řada předmětů pochází přímo či bezprostředně z pozůstalosti významných Pražanů – je to například pohár věnovaný na počátku 19. století vděčným manželem jedné uzdravené pacientky doktoru Theobaldu Heldovi nebo číška věnovaná lékaři a přírodovědci Juliovi Vincenci Krombholzovi s portrétem rytým slavným rytcem skla 1. poloviny 19. století Dominikem Biemannem.

K výstavě vydalo muzeum ve spolupráci s nakladatelstvím Arista výpravnou obrazovou publikaci Sklo v Praze. Trojjazyčná kniha (čeština, angličtina, němčina) o rozsahu 170 stran stručně dokumentuje dějiny pražského sklářství, pražského obchodu se sklem a používání skla v Praze. Je v ní představeno kolem 200 předmětů ze sbírek muzea, které na více než 100 barevných fotografiích s citem pro průhledný materiál zachytil Marek Vaneš. Text doplňuje také více než 60 dokumentárních obrázků. Publikace mohla být v předkládaném rozsahu vydána pouze díky finanční podpoře současných sklářských firem a grafického studia Tigris, spol. s r.o.

Pečená poezie

Jihomoravské muzeum ve Znojmě
12. června – 1. září 2002

Jihomoravské muzeum ve Znojmě připravilo v posledních letech několik výstav, jejichž obsah se vrací k lidovým tradicím. Po kraslicích, zvykoslovných předmětech a připomínce jarních obyčejů nyní výstavou PEČENÁ POEZIE věnuje pozornost obřadnímu a zdobnému pečivu. Pečivo jako pokrm i symbol odedávna provází člověka celým životem. Bývalo darem, odměnou za práci i poplatkem, projevem pocty, ale i náklonnosti a lásky. Nejvýznamnější potravou v každodenním životě byl a je dodnes chléb. Se svátečními okamžiky bylo spjato pečivo bílé a obřadní. V průběhu staletí doznalo pečivo co do druhů, kvality, tvarů, zdobnosti a významu mnoha umění. Dodnes je téměř v každé rodině babička nebo teta vyhlášená nejlepšími buchtami, koláči nebo sladkostmi a chodí se k nim k jejich radosti a pýše mlsat. Ale vedle této konzumní role mají výrobky z různých druhů těsta i svou nepopíratelnou estetickou hodnotu. Ve výlohách prodejen s ozdobnými předměty mnohdy obdivujeme typy lidového pe-

čiva vyráběného jen pro potěšení. Často jsou to nejen perníčky, ale i figurky z vizovického nebo slaného těsta a drobnosti z těsta kynutého. Zájem o toto pečivo trvale stoupá a mnozí se je snaží podle původních receptů tvořit sami. Nejprve to bývá jen napodobení koupených vzorů nebo výrobků podle fotografií a obrázků v různých časopisech, ovšem později se objevuje snaha vytvořit si něco podle vlastních představ a invence. Původní symbolický význam vzorů a figurek už totiž dávno zanikl a nyní jde o podobu čistě výtvarnou.

Výstava v Jihomoravském muzeu je věnována především pečivu vzniklému na základě lidových vzorů pro potěchu oka a duše i pro radost z tvůrčí práce při vlastní výrobě a zdobení. V gotickém ambitu bývalého minoritského kláštera ve Znojmě jsou zastoupena díla renomovaných tvůrkyň mimoznojemských: Marie Pachtové z Vyškova (obřadní a výroční pečivo z kynutého těsta), Dany Partykové z Brna (vizovické pečivo), Evy Řezníčkové z Jihlavy (výrobce tradičního

Vimperk

Muzeum při Správě národního parku a chráněné krajinné oblasti Šumava

Výstava keramiky a obrazů ze Šumavy
1.5.2002 - 31.10.2002

Výstava dřevorez a fotografií
1.7.2002 - 8.9.2002

Vlašim

Muzeum okresu Benešov

Vladimír Cidlinský - obrazy
červenec 2002 - srpen 2002

Vodňany

Městské muzeum a galerie

Marie Lhotová: Zpřítomnění
9.6.2002 - 7.7.2002

Architekt Jiří Stibral - akvarely
a stavební návrhy
16.6.2002 - 1.9.2002

Vrchlabí

Krkonošské muzeum

Portréty ve sbírkách Krkonošského muzea

11.6.2002 - 10.9.2002

Brány do českých dějin, pohádek, pověstí a bájí dokořán

21.6.2002 - 28.7.2002

Tři historické domy

Řemeslnické léto

2.7.2002 - 15.9.2002

Vsetín

Okresní vlastivědné muzeum

Jiří Šuhájek - obrazy a skleněná plastika

16.6.2002 - 25.8.2002

Sklárna Karolinka

30.6.2002 - 22.9.2002

Vysoká u Příbrami

Památník Antonína Dvořáka

Století Rusalky

leden 2002 - prosinec 2002

Vysoké Mýto

Okresní muzeum

Portréty vrchlabské šlechty a měšťanů z 19. století

10.6.2002 - 10.9.2002

Ty mrtvý lež a nevstávej

14.6.2002 - 15.9.2002

Litomyšlská brána

Kozlovská grafika Maxe Švabinského
3.7.2002 - 8.9.2002

Vyškov

Muzeum Vyškovska

Muzejní pavilon Vyškov-Dědice

České loutkové divadlo

19.5.2002 - 20.10.2002

Zábřeh

Vlastivědné muzeum

Staletí promítnutá do žehliček

5.6.2002 - 11.9.2002

Zlín

Krajská galerie výtvarného umění

III. Nový zlínský salón 2002

4.6.2002 - 1.9.2002

Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně

Přišel malíř do muzea

23.5.2002 - 1.9.2002

Kouzlo loutek a hedvábí

27.6.2002 - 29.9.2002

Dotýkejte se, prosím: Hmatové historické sklo
4.7.2002 - 1.9.2002

Znojmo

Jihomoravské muzeum ve Znojmě

Nová stálá expozice: Expozice neživé přírody (od 29. května 2002)

Pečená poezie

květen 2002 - srpen 2002

Knižní kuriozity Libora Machálka
9.5.2002 - 16.8.2002

Smrtelníci v zemi bohů aneb barvy ostrova Bali

31.5.2002 - 21.8.2002

Lovecké zbraně

28.6.2002 - 2.9.2002

Dům umění

Emanuel Ranný: Obrazy, grafika
20.6.2002 - 31.8.2002

Figurama

1.7.2002 - 31.8.2002

Zubrnice

Muzeum lidové architektury

Lidová architektura Valkeřic a Merboltic v kresbách Tomáše Eflera

duben 2002 - říjen 2002

Školní obrazy

duben 2002 - říjen 2002

Žacléř

Městské muzeum Žacléř

Drahé kameny ze sbírky Viktora Melesíka

5.7.2002 - 1.9.2002

Žamberk

Městské muzeum

Plastiky Jarmily Haldové a Václava Šplíchala

15.6.2002 - 22.8.2002

Žatec

Regionální muzeum

K. A. Polánka

Nová stálá expozice: Kabinet chmelových známek (od 19.5. 2002)

Vejce malovaná přírodou

24.3.2002 - 31.8.2002

Výstava žateckého fotoklubu I.

9.6.2002 - 31.7.2002

Ždánice

Městské Vrbasovo muzeum

Díla a záliby Ladislava Strmisky

2.6.2002 - 31.7.2002

Žďár nad Sázavou

Knihovna NM - Muzeum knihy

Minulost knižní kultury ve Žďáru nad Sázavou

15.5.2002 - do října 2002

Žebrák

Muzeum v Žebráku

Putování za předky

květen 2002 - září 2002

Železný Brod

Městské muzeum v Železném

Brodě

Běliště čp. 57

Letní výstava výtvarných prací

červenec 2002 - srpen 2002

medového pečiva), Františky Šestákové z Myslibořic (perníkové hračky aneb drůbežka), Světlany Tiokové z Brna (vizovické pečivo) a Marie Zádrapové z Vizovic (vizovické pečivo), ale vedle nich, a občas i pod jejich byt nepřímým vlivem, jsou zde prezentovány také výrobky žen ze Znojma a nejbližšího okolí. A ta jsou stejně milá a líbezná a někdy jsou to i vysloveně mistrovské kusy, jako např. svačební koláč Jitky Štěpničkové ze znojemského muzea. Osobitý rukopis mají perníčky z dílny manželů Moryskových, oko potěší pečené drobnosti Dášy Muchové, Věry Pevné, Marty Stehlíkové a Evy Čapounové, vyráběné z těsta perníkového, slaného nebo kynutého.

Výstava je doplněna osvědčenými recepty zúčastněných autorek a také exponáty z historických sbírek Jihomoravského muzea, které sloužily k pečení různých druhů tradičního pečiva. Jsou zde zastoupeny hliněné formy, které se používaly stejně jako nyní k pečení slavnostního pečiva z jemného nebo i kynutého těsta, a to

především ve svátečních chvílích. Mezi zajímavými artefakty náleží cukrářská forma z konce 19. století na zhotovení šesti cukrových panenek, na výstavě jsou jako ukázka prezentovány panenky odlité z vosku.

Návštěvníci se na výstavě seznámí i s oplatečnicemi z 19. stol. (kleště na oplatky), které sloužily k pečení oplatek – plátků litého nekytnutého těsta. Peklo se v peci na otevřeném ohni, později na rozpálené plotně. Oplatek se užívalo k církevním obřadům i při zvyklostech rodinných. K atraktivním exponátům patří i kadluby – perníkové formy (19. stol.), které se před vtačením tuhého perníkového těsta vysypávaly hrachovou moučkou. Zhotovovaly se převážně z hrubého dřeva. Pro náročnost řezbářské práce bývaly zkušebním kusem řezbářských tovaryšů. Všechny kompozice, jednotlivé figurky, zvířátka a ozdoby, mají půvab lidové poezie a hřejivost lidské práce konané pro potěšení druhých a radost vlastní.

K. Poláková

„Pletený košíček na sladký perníček“ (lidová řemesla na Rokycansku)

Muzeum Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech
7. června – 1. září 2002

Od počátku letošního roku pracuje oddělení historie a společenských věd Muzea Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech na projektu výzkumu stávajících lidových tradic a řemesel v rokycanském regionu. Stěžejní částí projektu je mapování stavu košíkářství a perníkářství. Především jde o zachycení tradiční řemeslné zručnosti, v některých případech předávané v rámci rodiny po několik generací, v jiných vyjadřující snahu o návrat k historii i životními zkušenostmi prověřeným hodnotám, připomenutí a docenění umu tvůrců.

Výstava "Pletený košíček na sladký perníček" je součástí projektu. V jejím rámci bude představena práce několika pokračovatelů (či oživovatelů) tradic, věnujících se košíkařině či výrobě perníků ve svém volném čase. Kontakt s nimi se nám podařilo navázat prostřednictvím obecních úřadů a kronikářů jednotlivých obcí. S někte-

rými výrobci dlouhodobě spolupracujeme u příležitosti oslav velikonočních svátků – již několik let připravuje Muzeum Dr. Bohuslava Horáka oblíbenou a hojně navštěvovanou akci "Velikonoce v muzeu" (zahrnující prezentaci samotných výrobců, jejich díla i postup výroby).

Součástí expozice budou košíkářské výrobky Jindřicha Bernáška z Bušovic, Josefa Somra z Podmokel, Jana Šmolíka z Příkonic a perníčky Emilie Holfeldové, Zdeňky Kellorové ze Zbiroha a Jitky Srbové z Klabaovy. Návštěvníci budou mít rovněž možnost si prohlédnout a srovnat košíkářské práce zapůjčené ze sbírek Muzea Českého krasu v Berouně. Ze sbírek Muzea Dr. Bohuslava Horáka budou vystaveny dřevěné formy na p e r n í k z 19. stol., původem z cukrárny pana Karáska v Mýtě.

Hrajeme si na Kelty

Muzeum Benátky nad Jizerou
1. května – 31. října 2002

Výstava představí civilizaci Keltů, nejstarších jménem známých obyvatel Čech, a to poněkud netradičním způsobem. Návštěvníci si mohou jednak prohlédnout archeologické nálezy z 6.–1. století před naším letopočtem, jednak se doslova obléknout do oděvu Keltů, opásat se mečem nebo vzít si šperky a navíc osobně si

zkusit deset různých činností. Připraveno je sekání dřeva keltskou sekerou, ražení stříbrných mincí, mletí obilí na mouku, tkaní látky a její vyšívaní keltskými ornamenty, hraní na hudební nástroje a další. A to všechno v interiéru rekonstruovaného domu Keltů při poslechu „keltské“ muziky.

Ústředními exponáty se staly dva v originále předváděné keltské hroby. Návštěvníci si prohlédnou kostru bojovníka se zbraněmi ze 4. století př. n. l. a skelet ženy s bohatými šperky ze 3. století př. n. l. Opodál stojící figuríny obou Keltů ukazují, jak vypadali během života.

Vitríny ve dvou zámeckých sálech zaplnily zajímavé předměty civilizace Keltů z Pojizeří, z Českého ráje a z Moravy. Většina z nich je zapůjčena z Moravského zemského muzea v Brně. Jde o meče, hroty kopí, opasky, náramky i nánožníky, spony, závěsky, první skleněné náramky a korále, ale i nejstarší keramiku vyráběnou na hrncířském kruhu a opatřeno často zajímavými ornamenty a také o různé nástroje: nože, kladiva,

šídla, brousky a mnohé jiné. K vrcholům výstavy patří zlatá mince s obrazem mušle, těžká 7,5 gramu, která byla nedávno nalezena v jedné z jeskyní Českého ráje.

K výstavě vydalo Nakladatelství Lidové noviny spolu s Okresním muzeem v Mladé Boleslavi knihu PhDr. Jiřího Waldhausera, CSc. „Keltové na Jizeře a v Českém ráji“, která má cca 200 stran a 100 obrázků a prodává se v ceně 149 Kč. Jde o podstatně rozšířené 2. vydání, které bude na vernisáži k mání s podpisem autora a poté bude k dispozici po celou dobu trvání výstavy, která bude otevřena denně mimo pondělí od 9 do 12 a od 13 do 17 hodin.

Jiří Waldhauser

Svět na papíře

Okresní muzeum v Mladé Boleslavi
30. května – 8. září 2002

Návštěvníci se budou na této výstavě moci seznámit s nejstaršími mapami Čech ze 16.–18. století. První mapu Čech vydal mladoboleslavský českobratrský tiskař Mikuláš Klauďán v Norimberku roku 1517 (vystavena bude její novější kopie). Dále následovala v německém jazyce vydaná mapa Johana Crigingera z roku 1568 a roku 1720 mapa země České a hrabství kladského kartografa Jana Christopa Müllera. S nimi budou vystaveny další mapy našich i zahraničních kartografů, pro které se

předcházející jmenované staly základem. Představeny budou i nejstarší atlasy, mapy mladoboleslavského regionu, výstava bude doplněna historickými publikacemi místopisného charakteru a staršími i novodobými cestopisy (např. Kosmografií českou Jana Zikmunda z Púchova a Cestou z Prahy do Benátek Oldřicha Přefáta z Vlkanova).

Výstava bude přístupna mladoboleslavského hradu od 9–12 a od 13–17 hodin denně mimo pondělí.

–dle zaslaných materiálů

Jak jsme otevírali okno do Evropy

Národní muzeum – Tyršovo muzeum tělesné výchovy a sportu
21. března – 15. září 2002

*Bud' vítán čacký týme, z vítězné své pouti.
Tvá vítězství nás hřejí do duše.
Avšak za to tím více nepřátele naše rmoutí
...*
Simon Lomnický

Slova motta patřila k oslavné adrese na počest uvítání fotbalového týmu Čech, který z mistrovství Evropy v Roubaix dovezl zlaté medaile. Psal se rok 1911 a na pražském nádraží vítala české fotbalisty celá česká politická špička!

V poslední době stále častěji slyšíme o českém přínosu evropské vzdělanosti, kultuře, politice. I v historiografii, která se má řídit pravidly „hry“ se však objevují věci téměř neuvěřitelné. O Urban např. věnoval podíl Sokola na českých dějinách ve své jinak záslužné práci o našich dějinách 1848–1918 dvě řádky a soudobá „osvobozená“ produkce na tom není o moc lépe. Přesto se onen fenomén, tj. tělovýchova a sport staly bezprostřední součástí českého tažení za uznání národních nároků a vytvoření českého státu.

Výstava otevřená v Tyršově

domě, kterou pořádá Národní muzeum, se snaží bílá místa v oblasti historiografie poněkud zabarvit. Okazuje se totiž stále jasněji, že podíl sokolského hnutí na národním osvobození (zahraniční zájezdy sokolských gymnastů a funkcionářů do Francie – Nancy 1892, Arras 1904, Velké Británie – 1910, 1912; Belgie – 1904, 1907; Itálie – 1910, 1911 atd.) znamenaly nový pohled těchto zemí na české národní snahy. Podobně jako u tělovýchovných zájezdů na Západ, ale i na Východ Evropy, kde se konstituovaly české prvky v sokolském hnutí řady zemí (Rusko, Bulharsko, Polsko, Chorvatsko, Slovinsko, Srbsko, Černá Hora atd.) i sportovní výsledky Čechů znamenaly doplňování mozaiky o národu uprostřed Evropy. Vítězství hokejistů na mistrovství Evropy v letech 1911, 1912 a 1914 ukázalo, jak rychle se Češi učí, protože první seznámení s tzv. kanadským hokejem proběhlo v Chamonix na přelomu let 1908 a 1909.

Sportovní úspěchy v atletice, tenisu, šermu na olympijských hrách

MUZEJNÍM KNIHOVNÁM

Nabídka publikací Okresního muzea ve Vysokém Mýtě

Fišer, Z.(ed.): Korespondence Aloise Vojtěcha Šembery. Listy Palackému, svazek 1.

Vysoké Mýto 2002. Edice dokumentů, 160 stran, ilustrace v textu, cena 120,- Kč.

Mezi významné osobnosti 19. století náležel Alois Vojtěch Šembera (1807–1882), vysokomýtský rodák. Spojujeme s ním počátky a rozvoj národně českého života na Moravě, známe jej jako právníka, historika, jazykovědce i pedagoga, který působil na stavovské akademii v Olomouci a na univerzitě ve Vídni. Zanechal po sobě rozsáhlou pozůstalost, především osobní korespondenci, z níž však bylo dosud čerpáno badateli jen málo, přestože je pro onu dobu prvořadým informačním zdrojem; Šembera totiž udržoval za svého života rozsáhlé kontakty s celou tehdejší intelektuální a národní elitou.

Okresní muzeum ve Vysokém Mýtě, které pečuje o podstatnou část pozůstalosti, proto přikročilo k postupnému zveřejňování nejdůležitějších materiálů, ne bez souvislosti s pomalu se blížícím dvoustým výročím Šemberova narození. Editor Zdeněk Fišer vybral pro první svazek vzájemnou korespondenci A. V. Šembery s Františkem Palackým. Vedle úvodní studie je v práci otištěno celkem 50 listů, z toho 36 Šemberových a 14 Palackého.

Dopisy jsou důležitým svědectvím o národnostním, vědeckém a politickém vývoji české společnosti v období od roku 1830 do roku 1870. Přibližují podrobně proces národně českého uvědomování v Brně a na Moravě, odrážejí Palackého kritiku tzv. moravského jazykového separatismu, zachycují vznik některých Šemberových vědeckých prací, jsou svědectvím o sporech kolem proslulých Rukopisů královédvorského a zelenohorského, dokládají Palackého postup při psaní monumentálních Dějin národu českého, útržkovitě vypovídají o rodinných poměrech jednoho či druhého. Jsou také svědectvím o Palackého vztahu k Vysokému Mýtu.

Lidové stavitelství na starých fotografiích

Vysoké Mýto 2002.

Sborník příspěvků ze semináře, 88 str., 38 černobílých fotografií, hlazený papír, cena 80,- Kč.

Sborník přináší v tištěné podobě příspěvky ze semináře Lidové

stavitelství na starých fotografiích, který se uskutečnil ve Vysokém Mýtě ve dnech 30.–31.10.2002. Referát Nejnovější poznatky ke studiu regionálních forem lidového domu v českých zemích shrnuje informace o stavu bádání nad problematikou fotodokumentace lidových staveb za poslední dva roky. Následující příspěvek Účel fotodokumentace lidové architektury v prvních osmi desetiletích fotografie přináší velmi zajímavé informace o tom, pro jaký účel vznikaly fotografie, na nichž jsou zachyceny (i) lidové stavby. Přehled zajímavých informací o tom, co z fotografií lidové architektury lze nalézt ve fondech několika institucí, popř. dle čeho se v nich lze orientovat, najde čtenář v referátech Fotografická dokumentace lidového stavitelství ve fondech SÚPP, Charakteristika fotodokumentacních fondů k lidovému stavitelství uložených v Etnologickém ústavu AV ČR, Lidové stavitelství východních Čech ve fotodokumentacních sbírkách Etnologického ústavu AV ČR a Fotografická dokumentace k lidovému stavitelství Humpolecká, Fotografická sbírka Etnografického ústavu MZM v Brně a Fotodokumentace uložená v SPÚ v Brně a její význam pro památkovou ochranu. Referát Zaniklé památky v obci Libivá informuje o vzniku a hodnotách snímků významných staveb této lokality, které na začátku 30. let 20. století pořídil místní obchodník a část z nich vydal jako pohlednice. Poslední tři příspěvky s názvy Vavrouškova fotosbírka, Poděkování panu profesorovi Votrubicovi a Vratislav Votrubic a jeho fotografie Vysokomytska jsou věnovány pozoruhodným osobnostem, v jejichž fotografické dokumentaci mají lidové stavby přední místo.

Výčet referátů, vč. autorů: Procházka, L.: Nejnovější poznatky ke studiu regionálních forem lidového domu v českých zemích; Scheufler, P.: Účel fotodokumentace lidové architektury v prvních osmi desetiletích fotografie; Bureš, P.: Fotografická dokumentace lidového stavitelství ve fondech SÚPP; Gergelová, B.: Charakteristika fotodokumentacních fondů k lidovému stavitelství uložených v Etnologickém ústavu AV ČR; Novotný, J.: Lidové stavitelství východních Čech ve fotodokumentacních sbírkách Etnologického ústavu AV ČR; Procházka, L.: Fotografická dokumentace k lidovému stavitelství Humpolecká; Hrbáčková, V.: Zaniklé památky v obci Libivá; Beránková, H.: Fotografická sbírka Etnografického ústavu MZM v Brně; Kovářů, V.: Fotodokumentace uložená v SPÚ v Brně a její význam pro památkovou ochranu; Tykal, R.: Vavrouškova fotosbírka; Štěpán, L.: Poděkování panu profesorovi Votrubicovi; Urbánek, R.: Vratislav Votrubic a jeho fotografie Vysokomytska

v období 1900–1912 přivedly na průběžně probíhající všesokolské slety ministry, generály, municipální pracovníky i podnikatele z řady evropských zemí, kde byla vše přijímána protihabsburská nálada v českých zemích. Nebylo náhodou, že jedním z prvních zásahů rakouských orgánů proti české společnosti po vypuknutí války, bylo zastavení činnosti Sokola a českých sportovních svazů.

Výstava sleduje i další prvky evropské spolupráce. Staniční knihy krkonošských, šumavských i krušnohorských chat se hemží turisty z Anglie, Norska, Dánska, Belgie, Lucemburska i dalších evropských zemí. Rozsáhlé byly i obchodní kontakty, které umožňovaly dovoz zahraničního sportovního vybavení, výstroje i výzbroje do Čech. Šlo především o skandinávské země, které předtím, než se rozjel náš sportovní průmysl (především v Podkrkonoší) zásobovaly rychle rostoucí řady lyžařů, o francouzský a britský průmysl, který dodával sportovní vybavení pro hokej,

fotbal, box, atletiku, střelectví, letectví i obecnou tělesnou výchovu, na druhé straně pak už vlastní český export do „sportovně rozvojových zemí“ (především bicykly, sportovní zařízení hřišť a tělocvičen, lodě atd.).

Výstava sleduje i rozsáhlou problematiku kolem uznání samostatného Českého olympijského výboru. Německé, rakouské a uherské postoje byly vesměs odmítány ze zemí, které považovaly Čechy za spřátelený národ a poskytovaly mu na půdě mezinárodního olympijského hnutí i mimo něj svou podporu (Anglie, Francie, Itálie, Švýcarsko, Rusko).

V řadě případů jsou poprvé vystavovány fotografické a písemné dobové materiály z dějin česko-evropských vztahů. Výstava „Jak jsme otvírali okno do Evropy“, s podtitulem Česká tělovýchova a sport na cestě k mezinárodnímu uznání 1862–1914 je v Tyršově domě otevřena do začátku září.

P. A. Roček

RECENZE VÝSTAVY

Samizdat

Národní muzeum v Praze
6. června – 25. srpna 2002

Pod jednoznačným názvem SAMIZDAT nabízí od 6. června 2002 Národní muzeum svým návštěvníkům rozsáhlou výstavu originálních svědectví o alternativní kultuře střední a východní Evropy šedesátých až osmdesátých let dvacátého století. Výstava, která poprvé v historii zachycuje zobrazení problému, poskytuje přehled témat zájmu, starostí a strasti tvůrců pronásledované alternativní, nestátní kultury v zemích někdejšího „tábora socialismu“. Tak praví poutače i tiskové materiály zveřejněné s výstavou. Potud tedy nepochybnitelná charakteristika. Leč: je ještě *samizdat* pro každého opravdu pojem jednoznačný? a do jaké míry je výstava výstavou Národního muzea? Červík muzejníkovy pochybnosti pak ještě zahlodá dále – nevypovídá vystavené více o sobě a již méně o době?

„Samizdat. Alternativní kultura ve střední a východní Evropě – šedesátá až osmdesátá léta 20. století“ je výstavou, vytvořenou autory z Výzkumného ústavu pro východní Evropu (*Forschungstelle Osteuropa*) při Univerzitě v Brémách¹, vedených profesorem Wolfgangem Eichwedem². Archiv ústavu, který ve svých fondech dodnes nashromáždil na 100 000 samizdatových dokumentů ze střední a východní Evropy je nepřekonatelnou materiálovou základnou, která po obohacení dalšími výpůjčkami ze zemí střední a východní Evropy umožní

la vytvořit výstavu, která, jak již bylo řečeno, poprvé v dějinách zpracování tématu nabízí přehled – přehled témat, která se znovu, či souběžně objevovaly v protestech ze zemí, jež byly součástí „východního bloku“. Sledovaných témat je celkem osm – názvy, jak je autoři vytvořili, jsou jednoznačné: (1) Začátky, (2) Lidská práva, (3) Sociální hnutí, (4) Nezávislá veřejnost, (5) Diskursy, (6) Literatura, (7) Umění, (8) Technika. Každé z témat přehlíží s větším či menším důrazem na geografické hledisko dění v někdejším Sovětském svazu, Československu, Maďarsku, Polsku a Německé demokratické republice. Z výčtu je zřejmé, že výstava nabízí průhled do dění, o jehož podobě víme buď málo (Maďarsko), nebo nevíme vůbec nic (alternativní kultura v NDR). Výstava obsahující celkem 885 katalogem zaznamenaných exponátů, byla nejprve představena v Berlíně (Akademie umění, 1500 m² výstavní plochy, 10. 9. 2000 – 29. 10. 2000³). Kritiky sdělovacích prostředků tehdy ocenily nejen její obsah a jeho zpracování, ale i výtvarné řešení, které je dílem maďarského architekta László Rajka⁴. Náš český pohled na výstavu nemůže nevidět perfektně zpracovaný katalog – můžeme jej v původní německé jazykové mutaci zakoupit i v Praze⁵.

Mezi exponáty převažují ukázky klasického samizdatu – tak,

jak jej jako samizdat vnímáme – tedy v domácích podmínkách rozmnožené texty – strojopisy a jednoduché rozmnoženiny, pak ale i vězeňské motáky, ukázky uměleckých děl vznikajících na okraji státem tolerované tvorby a nevelké množství tisků. Ty jsou především polského původu. Materiál z bývalého Československa pochází dílem z archivu ústavu, dílem byl zapůjčen ze zdrojů na území České republiky – z knihovny Libri Prohibiti⁶, z fondu Československého dokumentačního střediska nezávislé literatury⁷, ze sbírek Památníku národního písemnictví a ze soukromých zdrojů.

I odborník rád ve výstavě rozsahu a významu Samizdatu vyhledá zajímavosti, ne-li kuriozity. Zde jsou: návštěvník nalezne mezi exponáty soubor motáků ze sovětských gulagů, první vydání sovětské „Kroniky aktuálních událostí“ vydané již v roce 1968, rukopisné vydání „Souostroví Gulag“, prohlášení Charty 77, signované rukopisy Václava Havla.

Vystavit především tiskový materiál tak, aby získal a udržel pozornost většinou již zhýčkaného diváka, který by mohl být odrazen určitou jednotvárností exponátů, vyžadovalo značné tvůrčí nasazení – a toho byl L. Rajk schopen. Osvětením zdůraznil vitríny, vytrhl a zdůraznil „ostrovy“, „buňky“, svobodná území svébytné, vyvzduřované tvorby. Výstavu pojal způsobem, který nezapřel předběžnou praxi scénické tvorby.

Pražská výstava ovšem není přesnou replikou výstavy z Berlína. Místo pro ni poskytlo Národní muzeum⁸, jehož význam i praktické zkušenosti při vyhledání scény pro tak významnou prezentaci rozhodovaly. Tři sály prvního patra hlavní budovy muzea nabídly nezanedbatelných 980 m² výstavní plochy, ale i to bylo málo a proto bylo nutno obsah výstavy redukovat. V sálech zůstalo 23 vitrín a v nich 445 exponátů. Redukce, kterou upřesnili němečtí autoři přímo na místě, je však citlivá, myšlenka, obsah i výtvarné řešení neutpěly újmu. Původní pojetí tematického přehledu alternativní kultury středoevropských a východoevropských zemí bylo zachováno, osm tematických částí výstavy nalezne zájemce i zde⁹, jako je našel i v Berlíně. Snad jen hra světél, o níž architekt L. Rajk do poslední chvíli bojoval, tu musela být z finančních důvodů umenšena a naopak, v Praze zcela nezmizela architektura neorenesančních sálů Národního muzea za nutně strohým rámcem panelů, vymezujících a charakterizujících scénu reálného socialismu.

Domácím partnerem Národního muzea při přípravě výstavy se logicky stalo Československé dokumentační středisko nezávislé literatu-

ry vedené doc. PhDr. Vilémem Prečanem. Do detailu propracovaný projekt by nemohl být realizován, nebýt hlavního sponzora, kterým se tentokrát stal Česko-německý fond budoucnosti. Záštitu výstavy poskytli dokonce dva představitelé států střední Evropy – prezident Václav Havel a prezident Spolkové republiky Německo Johannes Rau. Ti také výstavu dne 5. června 2002 slavnostně zahájili.

Od následujícího dne se výstava stala cílem návštěvníků. Ohlas výstavy v tisku¹⁰, názory i počet zájemců ještě nemůžeme shrnout, učiníme tak ale určitě později. Určité náznaky dalších nutných i potřebných kroků při prezentaci tématu jsme však již poznali¹¹. Již letošní diskuse o problematice Charty 77 naznačila mnohé. Především prezentace hodnot a postojů je úkolem, který nemá muzeum obcházet vyprahlými cestičkami pozitivistických přehledů.

Takže se vraťme k otázkám, které jsme položili v úvodu stati. Výstava se mohla stát výstavou Národního muzea jen svým doprovodným programem¹², na jehož přípravě se český pořadatel podílel. Zde se otevřela možnost klást a zodpovídat otázky. Pojetí a obsah, cílové skupiny tohoto programu, to vše ještě zaslouží posouzení.

A druhá otázka z úvodu? Jednoznačný či již nejednoznačný pojem samizdat? Kterou skupinu českých návštěvníků má výstava oslovit? Termín konání výstavy odvádí ty návštěvníky, které bychom ve zdech muzea nyní nejraději uvítali – středoškoláky a vysokoškoláky. Je doba zkoušek i prázdnin. Jejich hlas jsme tedy zatím neslyšeli, proto nezbyvá nic jiného, než téma otevřít znovu, třeba v cyklu besed či přednášek. Může se tak stát na podzim, byť již po uzavření výstavy. Máme však nač navazovat.

Národní muzeum v žádném případě nepředstavuje pouze přejatou výstavu. Nabídko přednáškový cyklus, uvažuje o jeho pokračování. Do nabídky publikací zařadilo tisky vypovídající o tématu: nejen již zmíněný německý katalog, ale i jeho redukovanou českou verzi¹³ a zajímavý, z katalogu přeložený sborník esejů.¹⁴

Závěrem nezbude než připomenout poslední z otázek, položených zde v úvodu. Muzejníkovu pochybnost. Je výstava materiálů z archivu výstavou o samizdatu? Osloví návštěvníka probuzením emoce, připomenutím dobové atmosféry? A ne-li, co pak pro to učinit, co učinit ve prospěch toho, co z muzea činí svébytnou a nenahraditelnou institucí, která dovoluje svými specifickými pro-

Knihy lze zakoupit přímo v muzeu nebo je objednat na adrese:

Okresní muzeum ve Vysokém Mýtě, Šemberova 125, 566 01 Vysoké Mýto
tel.: 0465/522850-1, fax: 0465/522852
e-mail: okr.muzeum.vm@wo.cz, muzeum@vysokemyto.cz

K publikacím bude účtováno poštovné a balné ve výši 30,- Kč.

Sborník Chebského muzea 2001,

Cheb 2002, 256 stran

Již po deváté (od roku 1993) obohatil Sborník Chebského muzea českou historickou regionalistiku zaměřenou převážně na dějiny a vlastivědu Chebska. 256 stran textu je toho důkazem. Silné obsazení má kapitola Státě a články, kterou zahajuje svým příspěvkem historik chebských středověkých dějin František Kubý, který přestože žije a pracuje v Prachaticích, zůstává "svému Chebsku" věrným. Tentokrát se věnuje ozbrojeným silám chebského městského státu. Dalším příspěvkem je spor rodu Nothaftů o úřad vrchních chebských lesmistrů z pera mladého chebského archiváře Karla Hally, který se zabývá dějinami ministeriálního rodu Nothaftů. Následující tři články nás seznamují s archeologickými nálezy z chebské Dominikánské ulice, která leží téměř ve středu historického jádra města a kde byl prováděn záchranný archeologický výzkum před prováděnou plynofikací. Lenka Šauerová se ve svém příspěvku zabývá antropologickým výzkumem kosterních pozůstatků ze slovanského pohřebiště na Chebském hradě. Němečtí historici Machael Neubauer a Bern Thieser popisují a zkoumají místa na staré dálkové cestě Cheb – Redwitz, Kemnath a Creussen. Frank Bold podává pohled evropského historika na regionální chebské dějiny v článku "Má naše bádání o Chebsku nadregionální význam?"

Další silnou kapitolou jsou Materiály, kde se čtenář seznámí s bohatým faktografickým příspěvkem k dějinám Geipelových tkalcoven v Aši od badatele ašských průmyslových dějin a známého "křížáka". Dějiny chebského bankovníctví rozšiřuje Petr Beran se svým příspěvkem o vývoji Chebské spořitelny v letech 1854–1945 a navazuje tak na příspěvek Petra Klabečka ve sborníku 1999 o historii chebského bankovníctví. O zaniklých obcích na Mariánskolázeňsku píše tradičně Zdeněk Buchtele a Richard Švandrlík, tentokrát jde o obec Skelné Hutě – Glashütten. O cínařském řemesle v Karlových Varech píše historik Karlo-

varska Stanislav Burachovič. Některé nové poznatky k dějinám hradu a kostela sv. Václava v Lokti prezentuje Bořivoj Aubrecht ze Sokolova. Židovským dějinám v Mariánských Lázních se v letošním sborníku věnuje Richard Švandrlík. Kapitola biografie je věnována dvěma židovským osobnostem, kteří jsou spjati s Chebskem. Jitka Chmelíková se věnuje divadelníkovi Paulu Löwy, který byl synem chebského obchodníka s látkami. Jiří Fiedler píše o historii obce Lomnička, kde se narodil americký rabín Isaac Mayer Wise.

Ani v letošním sborníku není vynechána Muzeografická příloha, ve které se čtenář pravidelně seznamuje se sbírkami Chebského muzea, tentokrát jde o sbírku nábytku a skla, které spravuje Iva Votroubková. O společné výstavě Muzea ve Wunsiedelu a Chebského muzea „Sigmund Wann – hledání stop ve Wunsiedelu a v Chebu“ píše ředitel Smrčinského muzea Karl-Heinz Plitek. Kdo byl Eugen Loimann se dozvíte v krátkém příspěvku Milošava Nového. V bibliografické příloze se setkáme se soupisem překladů, excerpce a vlastních článků Evy Vaňkové, o který se zasloužila Irena Michaláková. Původem magistra farmacie Eva Vaňková našla zalíbení v muzeu, kde strávila několik let před odchodem do důchodu. V závěru jsou uveřejněny tzv. drobnosti a aktuality. Chebské občany určitě potěší Historie chebského pomníku Josefa II. z pera Markéty Šalátové, Václav Mls píše o Společnosti Emila Škody, kdy odstraňuje zavedený historický omyl o narození Emila Škody v Chebu. Poslední příspěvek je věnován památce předčasně zemřelého kolegy z Karlovarského muzea, Jiřího Martínka. Sborník vychází v nákladu 300 kusů,

Nabídka publikace Okresního muzea Chrudim

Chrudim v pravěku a středověku. Obrázky každodenního života.

OM Chrudim 1998, náklad 2000 kusů,
139 stran, obrazová dokumentace.

Cena publikace 100,- Kč

Knihla autorů - archeologů Jana Frolíka a Jiřího Sigla seznamuje hlavně se životem ve středověké Chrudimi tak, jak byl doložen nedávnými archeologickými nálezy ve Filištínské ulici.

Kontaktní adresa:

Okresní muzeum Chrudim, Široká 86,
537 01 Chrudim
tel., fax: 0455/620134, 620330
e-mail:
chrudim.muzeumvworldonline.cz

středky sáhnout do ran minulosti?

Takže, proč si v závěru nepomoci interpretací citátu?

„...A aby si vážili skutků a činili je, řekl jim. Protože sama myšlenka je vích, jenž zapálen hoří, nezapálen však sloužívá přede dveřmi k utírání střešiců...“ (pravil M. Vojtěch z Ježova prostřednictvím pera Jiřího Šotoly v knize Svatý na mostě v roce 1978 – a pravil to proto, abychom si my, čtenáři uvědomili potřebu aktivního postoje při obraně a prosazování vlastních postojů).

Dnes ale, koncipujeme-li muzejní výstavu, si odtud, z této kratičké pasáže, můžeme také uvědomit, že by naším cílem a pýchou mělo být nejen vystavování oněch samotných věchtů, ale především připomínání ohňů těmi věchty zapálených.

Stanislav Slavík

1 Forschungstelle Osteuropa an der Universität Bremen / Výzkumný ústav pro východní Evropu, Brémy byl založen s podporou W. Brandta v roce 1982. Zpočátku se věnoval především dění v Polsku, v současné době je zábr jeho pohledu širší (Polsko, Rusko, Maďarsko, Česká republika). Pracoviště (cca 20 – 25 pracovníků) se zaměřuje se na výzkum, budování archivu a knihovny a práci s veřejností. Ředitelem ústavu je Prof. Dr. Wolfgang Eichwede. Ústav vydává dvě samostatné řady spisů: (1) Veröffentlichungen zur Kultur und Gesellschaft im östlichen Europa a (2) Dokumentationen zur Kultur und Gesellschaft im östlichen Europa – další, bližší informace (v českém jazyce) viz www.forschungstelle.uni-bremen.de/czech/index.html

2 Prof. Dr. Wolfgang Eichwede (*1942), profesor pro politické a soudobé dějiny východní Evropy, ředitel Výzkumného ústavu pro východní Evropu při Univerzitě v Brémách. Autor a vydavatel četných prací k tématu, např.: Das neue Russland in Politik und Kultur (Bremen 1998), „Betr. Sicherstellung“ NS-Kunstraub in der Sowjetunion (Bremen 1998)

3 Spolupracující kurátoři Dr. Ivo Bock, Dr. Sabine Hänsgen, PDDr. Wolfgang Schlott, produkce a management Heidrun Hamersky, M.A. Srv.: http://www.forschungstelle.uni.de/projekte/dokument_ausstellung.html

4 Lászlo Rajk (*1949), maďarský architekt, aktivní tvůrce maďarské alternativní kultury. Osobní webová stránka: www.rajk.hu je pouze v maďarštině.

5 SAMIZDAT. Alternative Kultura in Zentral- und Osteuropa: Die 60er bis 80er Jahre. (Dokumentationen zur Kultur und Gesellschaft in östlichen Europa. Herausgegeben von Wolfgang Eichwede. Band 8. Forschungsstelle Osteuropa an der Universität Bremen. Str. 472

6 Libri prohibiti. Knihovna a studovna samizdatu a exilového tisku. Obecně prospěšná společnost založená J. Gruntorádem. (Libri prohibiti. Senovážné náměstí 2, Praha 1, www.libpro.cts.cuni.cz) Knihovna je jednou z největších studijních fondů k problematice samizdatu.

7 Československé dokumentační středisko nezávislé literatury. Založeno doc. dr. Vilémem Prečanem v Scheinfeldu-Schwarzenbergu (SRN). Nejvýznamnější studijní fond k problematice protikomunistického odporu a alternativní kultury České republiky. Od roku 1990 zde také již sídlí (Dobřichovice). V polovině roku 2002 se fond stěhuje do Prahy, kde bude díky spolupráci s Národním muzeem umístěn v dostupnějších prostorách. Bližší informace např. na: www.mzv.cz/stare/_novinky/tiskovky/csdokstredisko.htm)

8 Národní muzeum, 6. června 2002 – 25. srpna 2002, koncepce, vedení projektu a design jsou dílem autorů berlínské výstavy, komisařem výstavy v Národním muzeu je PhDr. St. Slavík, oddělení novodobých českých dějin Národního muzea (nm_oncd@volny.cz), public relations Dr. R. Schusterová, Mgr. L. Viktora, Národní muzeum, prostorová realizace Adjust art, spol.s.r.o., Praha. Více: www.nm.cz

9 Srv.: SAMIZDAT... , informační leták Národního muzea, distribuce SOP NM, dr. Schusterová

10 První zprávy, publikované krátce po vernisáži, nemůžeme považovat za hodnotící; musí být snahou muzea téma znovu připomenout a diskutovat

11 Např.: Týden, č. 24, ČT, GEN, doc. dr. Prečan....

12 Srv.: SAMIZDAT...doprovodný diskusní, kulturní a přednáškový cyklus – 5 diskusních a kulturních podvečerů, distribuce SOP NM, dr. Schusterová

13 SAMIZDAT. Alternativní kultura ve střední a východní Evropě – šedesátá až osmdesátá léta 20. století. Výzkumný ústav pro východní Evropu při Univerzitě Brémy, 2002, 47 str., obr. příloha

14 SAMIZDAT. Eseje. Alternativní kultura ve střední a východní Evropě – šedesátá až osmdesátá léta 20. století. Výzkumný ústav pro východní Evropu při Univerzitě

Věstník Asociace muzeí a galerií České republiky 3/2002.

Toto číslo vychází 12. července 2002.

Náklad 900 ks. Periodicita šestkrát ročně.

Periodikum je registrováno MK ČR reg. č. 8331, ISSN 1213-2152

Vydává AMG s finanční podporou Ministerstva kultury ČR.

Adresa redakce:

Asociace muzeí a galerií České republiky, Jindřišská 601/5, Praha 1 110 00.

Tel.: 02/24210037-39, tel./fax: 02/24210047, IČO: 61 38 37 16.

E-mail: vestnik@cz-museums.cz, <http://www.cz-museums.cz>.

Uzávěrka příštího čísla 10. 8. 2002.

Redakční rada: Luboš Antonín, Luděk Beneš, Pavel Ciprian, Dagmar Fialová, Jan Hozák, Irena Chovančíková, Jiří Žalman.

Redakce a grafická úprava: Petra Medříková.

Internetová verze: Karel Vacek.